بۆپێشەوە

FORWARD بڵاوکراوەیەکی سیاسی سۆشیالیستییە

ژمارە (8) 15/7/2017 — مانگی دووجار، لە (1)و(15)ی هەموو مانگێکدا دەرئەچێت — بڵاوکراوەیەکی سیاسی سۆشیالیستییە

پێویستە لیژنە و کۆمیتەکانی بەرگری لە ئیرادەو دەنگی جەماوەری پێکبهێنرێن!

وتەی ژمارە

پرسی ریفراندۆم تەواوی کۆمەڵگەی داگرتووە، جەماوەرێکی بەرین و ژمارەیەکی ئێکجار زۆر لە نووسەر و رۆژنامەنووس و هەڵسوراوانی سیاسی و رابەرانی بزوتنەوە کۆمەلایەتیەکانی وەک و کریکاران و لاوان و ژنان و خوێندکاران و رابەرانی بزوتنەوە نارەزایەتیەکان و... تاد، تەنانەت بەشێکی زۆر لە کادر و ئەندامانی حزبە سیاسیەکانی ناو خانەوادەی بۆرژوازی کوردیش، بە چاوی گومانەوە دەڕوانە پرسی ریفراندۆم و وەکو گەمەیەکی ئامانجدارانەی پارتی بۆ مەبەستی تر، نەک بۆ سەربەخۆیی و پێکهێنانی وڵاتێکی سەربەخۆ لێی دەروانن. دیارە بوونی روانینێکی ئاوا و گومان کردن لە نیازپیسی پارتی، بێ پشتیوانە و بێ هۆکار نییە. بزوتنەوەی کوردایەتی بەگشتی و پارتی وەکو لایەنێکی باڵادەستی ئەو بزوتنەوەیە بە تایبەتی، خاوەنی مێژوویەک و کارنامەیەکی درێژن لە فریوکاری، و بەدەستەوە گرتنی کەیسەکانی خەڵکی کوردستان بۆ مەبەستی تر. با زۆر دوور نەرۆین، کارەساتی کیمیاباران و ئەنفال و بێسەروشوینکردنی بارزانییەکان و تا دەگات بە جینۆسایدی ئێزیدیەکان لەساڵی ٢٠١٤...تاد، ئەو چەند دۆسیە تایبەت و مەگەساتەن کە لەلایەن بەعس و داعش و لە پەیوەندی راستەوخۆش بە رۆڵی ناپەرپرسانەی حزبەکانی بزوتنەوەی کوردایەتیدا روویانداوە، کەچی خودی ئەم کەیسانە لەلایەن سەرانی بزوتنەوەی کوردایەتیەوە کراون بە فایلی سات و سەوداو بۆ گەیشتن بەدەسەڵات و پاشانیش وەکو کارتی گوشار بۆ پۆست و داهات و سواڵی سیاسی، بەکارهێنراون. هەر ئەو راستیانەشە وا دەکات، خەڵکی کوردستان گومانیان لەئامانجی بەرپاکردنی ریفراندۆم هەبێت. بە جیا لەوانەش رابەرانی بزوتنەوەی ناسیونالیستی کورد و بەتایبەتیش پارتی لەگەڵ ئەوەدا بەشیوەی گشتی باسی سەربەخۆیی کوردستان دەکەن و دەڵێن ریفراندۆمیش بۆ سەربەخۆییە، بەڵام راشکاوانە رۆژانە رای دەگەیەنن کە مەرج نییە یەکسەر و دوای ریفراندۆمەکەی ٢٥/٩/٢٠١٧ کار بۆ سەربەخۆیی بکەن و ئیرادەو دەنگی خەڵکی کوردستان راستەوخۆ بۆ سەربەخۆی بەکاربهێنن، بەڵکو نایشارنەوە کە ریفراندۆمیان بۆ ئەوەیە کە بەدنیاو کۆمەڵگەی نێودەوڵەتی بسەلمێنن کەخەڵکی کوردستان لەگەڵ سەربەخۆییدان و بەڵام مەرج نییە دەست ببەن بۆ سەربەخۆیی و کاتێکی دیاریکراویان نەخستۆتە روو کە دوای ریفراندۆم لەراستای پێکهێنانی دەوڵەت و سەربەخۆیدا، هەنگاوی کردەنی بنێن و کۆتایی بە درۆی فیدرالیزمی قەومی لەگەڵ دەسەڵاتی ناوەندا بهێنن. وە نایشارنەوە کە دوای ریفراندۆم دەکەونە گفتوگۆو سازان لەگەڵ عێراق و وڵاتانی ناوچەکە لەسەر ئاکامی ریفراندۆمەکە. ئەو راگەیاندن و نەخشە راگەیەندراوانە هێندەی تر ئەو راستیە بەرجەستە دەکەنەوە کە دەیانەوێت پرسی ریفراندۆم بکەنە دەروازەی سات و سەوداو بۆ بەشداری زیاتری سیاسی لە عێراق وپچرینی پۆستی سیادی و بەشی زۆرتر و داهات و بودجەی قەبەتر و...تاد. ئەمە لە کاتێکدایە کە خەڵکی کوردستان بۆیە بەشداری ریفراندۆم دەکەن و دڵیان پێی خۆشە، چونکە دەیانەوێ دەنگیان و ئیرادەیان ببێتە هێزێکی گەورە بۆ سەربەخۆیی و دەستراگەیشتن بە وڵاتێکی سەربەخۆ. ئەمەش مافێکی سادەی هەر هاوڵاتیەکە لە وڵاتێکدا، ئەگەر مافی یەکسانی هاوڵاتی بوونی بۆ بەرەسمی نەناسراو و بەکردەوە نەچەسپا، بیر لە سەربەخۆی و دەوڵەتی خۆیان بکەنەوە. لە عێراقی دەسەڵاتی تایفی و قەومیدا، چاوەروانی لەوەی خەڵکی کوردستان دەتوانن خاوەنی مافی یەکسان بن لەگەڵ باقی هاوڵاتیانی عێراق و ناسنامەی هاوڵاتی بوون ببێتە ناسنامەی تاکەکانی کۆمەڵگە، لە وەهمێک زیاتر نییەو ئەمەش دەمێکە نەک هەر سەلماوە، بەڵکو بەهۆی ئەو دەسەڵاتە ئیسلامی و عروبییەوە تا هاتووە کوردستان بەرەو جیابوونەوە لە عێراق رۆشتوە و بەکردەوە لەساڵی ١٩٩١ بەدواوە، کورستان سەربەخۆییە. ئەوەی کە بەکردەوە رێگری کردوە کە پرسی بە کردەوە جیابوونەوەی خەڵکی کوردستانی لەگەڵ عێراق، ببیتە پرسێکی فەرمی و حقوقی دانپیانراو، هەر خودی دەسەڵاتی بزوتنەوەی کوردایەتیی بووە. لە جێگای دەستبردن بۆ بەرەسمیکردنی ئەو جیابوونەوەیە، فیدرالیزمی قەومی پەسەند کردوەو خۆی کردۆتە برا بەش لە دەسەڵات و داهات و پۆست لە بەغدا، لەسەر حسابی خەڵکی کوردستان. لە کوردستانیش دۆزەخێکی بۆ دانیشتوانەکەی وەرێخستووە، کە پێویستی بەباسکردن نییە. هەموو ئەمانە راستی مێژووی هاوچەرخن و کۆن نین، بۆیە خەڵکی کوردستان ناتوانن بەئاسانی نیازو ئامانجەکانی حزبەکانی بزوتنەوەی کوردایەتی قبوڵ بکەن و متمانەی پێ بکەن.
دیارە لە ئێستای عێراقی بەرەو کۆتایی چوونی داعشدا، پرسی ریفراندۆم بۆتە پرسێکی ناچاری، کۆتایی هاتنی داعش یانی دووبارە بۆ لاپەرە ٢

لە هەڤدەهەمینساڵیادی پۆلێک ئینسانی کۆمۆنیستدا... کە بەدەستی بەڵتەجیەکانی یەکێتی نیشتیمانی، ژیانیان لێ سەندرایەوە

١٤/٧/٢٠٠٠، پۆلێک ئینسانی کۆمۆنیست و ئینسان دۆست، لەلایەن هێزە چەکدارە راسپێردراوەکانی یەکێتی نیشتمانیەوە، بەرۆژی روناک و لەناوشاری سلێمانیدا، بە پێی بەرنامەیەکی پێشتر نەخشە بۆ کێشراو، گوللە باران کران. ئەم پۆلە ئینسانە کۆمۆنیستە رێگەیان پێنەدرا، دوا نیگای ماڵئاواییان ئاراستەی ئازیزانیان، بکەن. چونکە بەعس ئاسا لەتاریکی شەودا، ژێر خاک خران و پرسە بۆ دانانیان، یاساغ کرا.

ئەم رووداوە هەر دڕندەیی حزبە بۆرژوازییە کوردییەکانی بەرامبەر بە کۆمۆنیزم و ئازادیخوازی، ئینسان دۆستی و ژیان دۆستی، نیشان نادات... بەڵکە، هاوکات ترسی ئەو حزبانە لەراوەستاوی و لێبراوی کۆمۆنیزم و ئازادیخوازی و بەرابەریخوازی و ئینسان دۆستی، نیشان دەدات. ئەو یادە هەر یادی کارەساتێک نییە، هێندەی یادی خەباتکارانەی ئەو ئینسانانەیە، کە بۆ ژیان و دنیایەکی باشتر، تا دوا ساتی ژیانیان تێکۆشان.

تا ململانێی چینایەتی داینەمۆی مێژوی مرۆڤایەتی بێت. تا ستەم و نابەرابەری و بێمافی و هەڵاواردن... بمێنێ. ئەم پۆلە ئینسانە کۆمۆنیستە، لەکەنار هاورێیانی تری رێگای ئازادی و سۆشیالیزمدا، هێز بەخش و ورە بەخشی تیکۆشانی بێبەشانن، بۆ ئازادی و یەکسانی و حکومەتی کریکاریی. یادی خەباتکارانەتان شکۆیەکە لە ئیرادە... بەرزو بەرێز بێت یادی خەباتکارانەتان.

سبەی ئەڕۆم بۆ گردەکە و سەردانی گۆڕی نەوشێروان دەکەم!

ئەمرۆ هەینی 14ی تەموون، دەکاتە 17ەمین ساڵوەگەڕی تیرۆرکردنی پۆلێک پێشمەرگەی کۆمۆنیست لە سلێمانی، رووداوەکە لە گردی عەلی ناجی و لەبەردەم ماڵی نەوشیروان مستەفا رێکخەری گشتی کۆچکردووی بزووتنەوەی گۆڕان و جێگری پێشووی سکرتێری گشتی یەکێتی نیشتیمانیی کوردستان رووی دا ئەوکاتە.

ئیسماعیل محەمەد رۆستەم برای یەکێک لەو پێشمەرگانە لە ساڵوەگەڕی رووداوی تیرۆرکردنی ئەو پۆلە شەهیدە و لە نامەیەکدا وردەکاری رووداوەکە باس دەکات، ئەو نائومێدی خۆی پێشان دەدات دوای ئەوەی دادگاکانی سلێمانی نەیاتوانی سکاڵاکەی بۆ یەکلا بکەنەوە، بۆیە ئەو لە ساڵوەگەڕی رووداوەکەدا دەڵێ دەچمە سەر گۆڕی نەوشیروان مستەفا و داوای شوێنی گۆڕی براکەمی لێ دەکەم .

ئەوەش دەقی نووسنی ئەو برایەی پێشمەرگە شەهیدەکەیە:

سبەی ئەڕۆم بۆ گردەکە و سەردانی گۆڕی نەوشێروان دەکەم ..!!!

ئەمەوێ سبەی 14/7 بچمە سەردانی گۆڕەکەی بۆلاپەرە 2

١٤ی تەموزی ٢٠٠٠ تاوانێکی خەڵاتکراو

وتارێکە کە بەبۆنەی هەڤدەهەمین ساڵیادی کوشتاری کوشتاری کۆمۆنیستەکانەوە لەلایەن ڕیبوار ئەحمەدوە نووسراوە... لەلاپەرە ٦ دا بیخوێننەوە

بەڵتەجیەکانی پارتی، هێرش دەکەنە سەر ئومێد ئەحمەدی شاعیر و ئیبراهیم عەباسی رۆژنامەنووس

ل ٢

دەقی نامەیەکی کراوەی دەشتی جەمال بۆ :

ئەنتۆنیۆ گۆتۆرێس، سکرتێری رێکخراوی نەتەوە یەکگرتووەکان : کلاوس ڤیلە، سکرتێری گشتی پەرلەمانی ئەوروپا سەبارەت بە ریفراندۆم ...

لە لاپەرە ٨ دا، دەخوێننەوە

لەم ژمارەیەدا ئەم بابەتانە دەخوێننەوە...

*لەیادو بیرەوەری راپەرینی دووەمی لەشاری هەولێردا...ل٣
*بزافی لەسەرپێی توێژی ژنان و خاڵە نێگەتیڤەکانی...ل٤
* بۆرژوازی گۆڕ هەڵکەنی خۆیەتی.....................ل٤
*موسڵ و عێراق دوای داعش..........................ل٥
* نارازیەتی دژی سەرمایەداری وڵاتانی G 20.........ل٧
*مارکس چی راست پێکاوە؟...........................ل٨

بەڵتەجیەکانی پارتی... لە ئومێد ئەحمەدەوە بۆ ئیبراهیم عەباس...

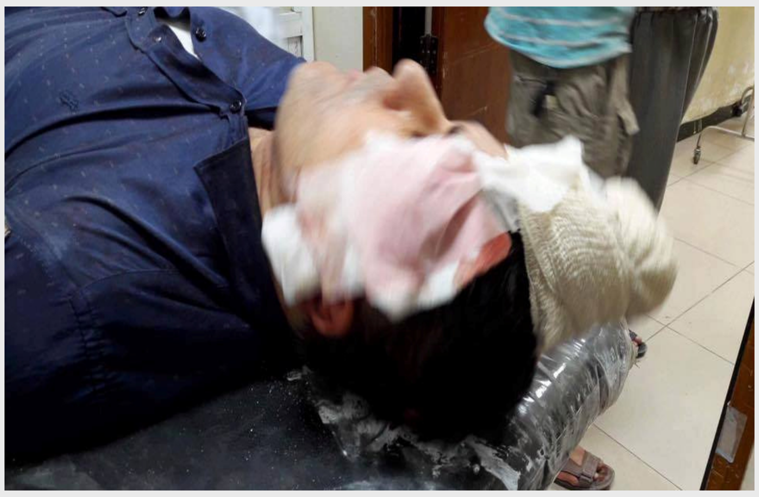

لەماوەی تەنها چەند رۆژێکدا بەڵتەجییە فەرمی و نافەرمیەکانی پارتی، لە دووکردەوەی بەعس ئاسادا، سەرەتا ئومید ئەحمەدی شاعیریان تەنها بەو هۆیەوە لە هۆنراوەکانیدا رەخنە لە دزی و تالانی و گەندەڵی و دەسەڵاتی مافیایی بزوتنەوەی کوردایەتی و پارتی و دەسەڵات دەگرێت، لەلایەن ئاسایشەوە دەستگیر دەکرێت و پاشان ئازاد دەکرێت و بەر لە ئازادکردنیشی پێی رادەگەیەنن، کە ئەگەر بەردەوام بیت و رەخنە لە پارتی و بارزانی دەتکوژین... ١٠ مانگەش لەرێگای گەرانەوەیدا بۆماڵ رۆژنامە نووس ئیبراهیم عەباس، لەلایەن چەند چەکدارێکی ماسک لەسەر و لەراستدا ئاشکراوە، دەکەوێتە بەر هێرشی بەڵتەجییەکانی پارتی و دوای ئازاردانێکی زۆر لەلایەن هاوڵاتیانەوە، لەدەست ئەم چەکدارە میلیشیایانەی دەسەڵاتی مافیایی، دەدەهێنرێت و پاشان بۆ تیمارکردنی برینەکانی، رەوانەی خەستەخانەی فێرکاریی دەکرێت... دوای شەو و رۆژێک مانەوە لە خەستەخانە دەگەرێتەوە بۆ ماڵ... جێگای باسە، جگە لەقاچ و چەند پەنجەیەکی، لە چەند شوێنیشەوە سەری زمدار دەکەن...

ئەم رەفتارانەی دەزگا ئاسایشەکەی پارتی و چەکدارە راسپێردراوە دەمامک بەسەرەکانیان، بۆ سەر ئومێد ئەحمەدی شاعیر و ئیبراهیم عەباسی رۆژنامەنووس، لە درێژەی ئەو سەرکوتە سیاسی و بێ پەردەیەدایە کە دەسەڵاتی بزوتنەوەی کوردایەتی و بەتایبەتیش پارتی لەسەری راهاتووە، دەیانەوێ لەو رێگایەوە دەنگی رەخنەو نارەزایەتی لە دەسەڵاتی تالانچی و میلیشیایی کپ بکەنەوە و رۆژنامەنووسان و نوسەر و شاعیر و هەر دەنگێکی ئازادیخواز و ناکۆک بە سیاسەت و روانینی خۆیان، چاوترسێن بکەن... ئەوە لە کاتێکدایە کەئەم رێگا ترسنۆکانەیە، بەرهەمی ترسە لە ئازادی و ئازادی بیروباوەری جیاوازیش رێگە لێناگیرێت... ئەو دەسەڵاتانەی لەسەر ئەم رەفتارانە خویان گرتوەو بەردەوام بوون، تەمەنیان کورتر بۆتەوە و ریسوای بەردەم ئازادی و کۆمەڵگە بوون، مێژووش بەچاوی دوژمنی ئازادییەوە، لە لیستی دیکتاتۆرەکاندا، داینـاون... ئێمە لە بڵاوکراوەی بۆپێشەوە زۆر بەتوندی ئیدانەی ئەم رەفتارانەی پارتی دەکەین و پشتیوانی خۆمان بۆ هەر دەنگێکی نارازی و ئازادیخواز رادەگەیەنینەوە.

پاشماوەی.. سبەی ئەڕۆم بۆ گردەکە و سەردانی گۆڕی نەوشێروان دەکەم!

نەوشێروان و پێی بێژم کوا گۆڕی براکەم ..!!؟، بەڵی سبەی دەڕۆمە سەر گۆڕەکەی نەوشێروان و پڕ بە گەرووم هاوار دەکەم و ئێژم کوا تەرمی براکەم؟، هاوار دەکەم و ئێژم بەچی حەقێک پێنج گەنجی خێرلەخۆ نەدیووی ئەم وڵاتەت تیرۆر کرد و دەستیشت گرت بەسەر تەرمەکانیاندا؟.

ئەمەوێ لە گردەکەوە بێژم باشە ئەو گەنجانە حەقی ژیانیان نەبوو؟، باشە پاش تیرۆرکردنیان ئەوانیش قابیلی ڕێوڕەسم و پرسە نەبوون؟، حەقی ئەوەیان نەبوو دوا قسەیان لەناو خانەوادە و ئازیزانیاندا بکەن؟، باشە ئەو گەنجانە حەقی ئەوەیان نەبوو لە باوەشی دایکیاندا کۆتا هەناسەیان بدەن؟.

وەک ئاشکرایە سبەی 17 ساڵ تێدەپەڕێت بەسەر تیرۆرکردنی براکەم و چوار گەنجی خێرلەخۆ نەدیووی ئەم وڵاتە کە پێشمەرگەی حزبی کۆمۆنیست بوون و لەلایەن (نەوشێروان مستەفا) و چەکدارەکانی ئەوکاتەی یەکێتییەوە لە 14/7/2000 بە ڕۆژی ڕووناک خەڵەتانی خوێن کران و تەرمەکانیشیان شوێن بزر کران.

بۆیە سبەی ئەچمە سەر گۆڕەکەی نەوشێروان و پێی ئێژم باشە چۆن قرچەی جەرگی دایکم ئەهێڵێت لە گۆڕەکەتدا ئارام بگری؟، پێی بێژم باشە 17 ساڵە گوێت لە ناڵەی خوشکە ڕەشپۆشەکانم نەبوو؟، 17ساڵە چۆن هەناسەی ساردی من و برا بێنازەکانمت هەست پێ نەکرد؟، 17 ساڵە من شوێن نەما دەزگەی ڕاگەیاندن نەما هاواری تێدا نەکەم، دەزگە نەما بە مافی مرۆڤی پارلەمانیشەوە من لە دەرگای نەدەم، تۆ بۆ تەنیا جارێک وڵامت نەدامەوە .

سبەی ئەم وێنەیە ئەبەمە دەروازەی گردەکە و هەڵیدەواسم، چونکە هەندێکەس پێیان وایە تۆ (غاندی و ماندێلا یان گیڤارای)، من ئەپرسم کوا غاندی دەستی بە خوێنی هاونیشتیمانی وڵاتەکەی سوورە؟، کوا ماندێلا گوێی بە سکاڵای هاونیشتیمانی وڵاتەکەی نەداوە و لەلایەن دادگای وڵاتەکەیەوە داوا کراوە؟، ئاخر گیڤارا کەی بەناحەق خەڵکی کوشتووە؟، یان خەڵکانێک پێیان وایە تۆ باوکی هەژارانی من ئەپرسم باوکی هەژاران چۆن دەستی ئەچێتە خوێنی کوڕی خانەوادەیەکی لەم چەشنە هەژار؟.

تۆ بکوژی هەژاران بووی نەوەک باوکی هەژاران، چونکە هیچ باوکێک ڕۆڵەی خۆی بەو دڕندەییە خەڵەتانی خوێن ناکات، بۆیە سبەی ئەچمە سەر گۆڕەکەی نەوشێروان و پڕ بە گەرووم هاوار ئەکەم، 17 ساڵ قرچەی جەرگی دایکمت نەبیست؟، 17 ساڵ ناڵەی خوشکە ڕەشپۆشەکانمت گوێ لێ نەبوو؟، 17 ساڵ ئێمە گریاین و تۆ حیسابت بۆ دادگا و مافی مرۆڤ و تەنانەت خوداش نەکرد، بەڵام من و خانەوادەکەمان لەو دنیا دادگاییت ئەکەین، سکاڵا دەبەینە لای خودا، چونکە تۆ لەوێ نەحزبت هەیە و نە گرد و نەهێزی چەکدار، دڵنیام مافی هیچ کەسێک لەوێ نافەوتێت، بەڵێ داوا لە خودا ئەکەم و دڵنیایشم خودا حەقمانی سەندووە و ئەیسێنێت، لە کۆتاییدا درووود بۆ ڕوحی پاکی براکەم و هاوڕێکانی،

ئیسماعیل محەمەد رۆستەم برای یەکێک لە قوربانیان.

دوا کات بۆ ناردنی بابەتەکانی ژمارەی داهاتوو بەرواری ٢٨/٧/٢٠١٧

درێژەی وتەی ژمارە...

سەرهەڵدانەوەی ململانێکانی نێوان هەولیر و بەغدا، لەسەر دەیان پرس و مەسەلە کە ریشەیان لە فیدرالیزمی قەومیدایە. وە ململانێی نیوان ناسیونالیزمی کوردو ناسیونال ئیسلامی- شیعی، لە هاوسەنگیەکی تازەدا، دەچێتە پێشەوە، کە دەسەڵاتی ئیسلامی شیعی بەهۆی وەدەرنانی داعشەوە، بە غرورێکی زیاتر و بە گوشارێکی زیاترەوە رووبەروی ناسیونالیزمی کورد و ویست و داخوازیەکانی دەبێتەوە، لە بەرامبەر بە خوێندنەوەی ئەو دۆخە تازەیە، هێنانە ئارای پرسی ئەنجامدانی ریفراندۆم، هەولێکی بەرگریکارانەو دەستپێشخەریەکی پێشگیرانەیە، بە دەسەڵاتی ناوەندی، لەلایەن ناسیونالیزمی کورد و بەتایبەتیش پارتیەوە. بۆیە ئەگەری ئەوەی کە پرسی ریفراندۆم وەکو کارتێکی گوشار و هاوکات، ریگایەک بۆ سات و سەودا لەگەڵ بەغداد لەلایەن پارتیەوە بەدەستەوە بگیرێت، و دەنگ و ئیردادەی خەڵکی کوردستان بکرێتە هێز بۆ یەکلاییکردنەوە دانوساندنەکان، بە قازانجی ناسیونالیزمی کورد، ئەگەر بۆ دەورەیەکیش بیت، ئەگەر و پێشبینیەکی پێشبینکراو و چاوەروانکراوە.

زۆرێک لە خەڵکی و نووسەران و رۆژنامەنووسان و هەڵسوراوانی سیاسی دەپرسن... ریفراندۆم هەر دەکرێت، دەبێ خەڵکی چی بکات بۆ بەرگرتن بە کایەکردن بە دەنگەکانیان؟ ئایا خەڵک هیچ رێگایەکی لەبەردەست نییە؟ ئەگەر رێگا چارەیەک هەبێت ئەو رێگاچارەیە چییە؟ بێگومان وەکو چۆن هەموو ئاریشەیەک وەڵام و رێگا چارەی هەیە، ئاواش رێگاچارە لەبەرامبەر بە کایەکردن بە ئاکامی ریفراندۆم و بێ ڕێزیکردن بە دەنگ و ئیرادەی هاوڵاتیان، رێگای خۆی و وەڵامی کارسازو دروستی خۆی هەیە. ئەو وەڵامەش ئامادەییە بۆ رووبەرووبونەوەی لەگەڵ ناسیونالیزمی کورد و وەستانەوەیە بەرووی هەر هەوڵێکیدا کە بیەوێت دەنگی هاوڵاتیان بکاتە کارتی سات و سەودا، بۆ مەبەستی جیا لە سەربەخۆیی.

بۆ ئەمە پێویستە لە ئێستاوە، لیژنەو کۆمیتەی بەرگری لە دەنگ و ئیرادەی هاوڵاتیان، لە شارو شارۆچکەکان پێک بهێنرێت. دەبێ لە ئێستاوە خەم خۆرانی راستەقینەی سەربەخۆیی و تیکۆشەرانی رێگای جیابوونەوە لە عێراقی عروبی و ئیسلامی، دەست پێشخەری بکەن و لەکەسانی دڵسۆزو جی متمانە، لیژنەو کۆمیتە بو بەرگری لە ئیرادەی جەماوەری و بۆ سەربەخۆیی پێکبێنن. ئەم کۆمیتەو لیژنانە دەبێ لە هەڵسوراوان و رابەرانی بزوتنەوە کۆمەڵایەتیەکانی وەک و کرێکاران و لاوان و خوێندکاران و ژنان و کەسایەتیە سیاسی و رۆشبیری و پێشکەوتنخوازە سەربەخۆکان و دادوەران و نوسەران و رۆژنامەنووسان... پێک بێت. وە هەموو شارو شارۆچکەو تەنانەت دیهاتێکیش دەبێ کۆمییتە یان لیژنەیەکی لێ پێک بێت، کە بەرۆشنی و بێ ئەملاو لا بەرگری لە دەنگ و ئیرادەی خەڵکی بکەن و خواستی سەربەخۆیی یەکسەری دوای ریفراندۆم بەدەستەوە بگرن و ریگەنەدەن ئەحزابی سیاسی ئاکامی ریفراندۆم پاشەکەوت بکەن بۆ ئەوکاتەی خۆیان دەیانەوێت. خەڵک ریفراندۆمی راستەوخۆ بۆ سەربەخۆیی دەوێت. وە ئەم کۆمیتەو لیژنانە بە دەستدانە کاری چرو پرو هەمەلایەنەیان بۆ سەربەخۆیی دەبێت گوشار بخەنە سەر دەسەڵاتی سیاسی لە کوردستان، کە نوینەری هەڵبژێردروای کۆمیتەو لیژنەکان، و کەسانی شارەزا و بە ئەزموونیان، بەشیک بن لە وەفدی مفاوەزات لەگەڵ بەغداد و وڵاتانی ناوچەکەو ناوەندە نیودەوڵەتی و رەسمیەکان، بۆ بەکردەوە دەرهێنانی سەربەخۆیی و هەنگاوە یاسایی و فەرمی و حقوقیەکانی. ئەمە ئەو رێگا چارەسەرەیە کە دەتوانێت هەم دەستی حزبەکان ببەستێت لە سات و سەودا پێکردن و هەم نوێنەری هاوڵاتیان بەشدار دەبن لەو پرسە گرنگ و چارەنووسازەدا. دیارە هەرکاتێکیش سات و سەودا کرا بەو پرسەوە، ئەم کۆمیتە و لیژنانە لەسەر کاری خۆیان و سازدان و ڕینوێنی جەماوەر بۆ خۆپیشاندان و مانگرتن بەردەوام دەبن و بە کردەوە دەبنە خاوەن و بەرگریکارێکی سەرسەخت بۆبەرگری لەدەنگی خەڵکی کوردستان بۆ سەربەخۆیی. پێویستە هەرچی زووە ئەم لیژنەو کۆمیتانە پێکبین و ئەجندای کار و نەخشە عەمەلی رۆشنی خۆیان، بۆ سەربەخۆیی و هەنگاوە فەرمی و یاسایی و عەمەلیەکانیان، بە کۆمەڵگە رابگەیەنن و دەست بەکار بن. بیگومان دەستدانە کارێکی ئاوا گەورە پێویستی بە ئیرادە و جەرائەتی سیاسی هەیە، کۆمەڵگەی کوردستان بیشومارە لەو توانایە، دەبێ هەرچی زووە وەرێبخرێت.

بۆپێشەوە
FORWARD
بڵاوکراوەیەکی سیاسی سۆشیالیستییە

لەیادو بیرەوەری پڕ شكۆداری راپەرینی دووەمی ١٧/٧/١٩٩١ لەشاری هەولێردا

نووسینی: كەریم كەریم

كات ئێوارە بوو، ڕابەران و هەڵسوڕاوانی بزووتنەوەی كۆمۆنیزمی كرێكاریی لە ڕێكخراو بوون و لە ئامادە باشی دابوون بۆ ئەنجامدانی ڕێپێوان و خۆپیشاندانێكی سەرتاسەری لە شاری هەولێردا، لەگۆڕەپانی پاسەكانی پشت پەیمانگای پێگەیاندنی مامۆستایان ئەویش لەبەر دوو هۆكار بوو:

یەكەمیان: ئیسپات وجودی بزووتنەوەی كرێكاریی و سۆسیالیستی لەگۆڕەپانی سیاسی لە عێراق و كوردستاندا.

.دووەمیان: دەركردنی هەموو هێز و دام و دەزگایەكانی (حزبی بەعسی فاشیزمی عێراق) لەكوردستاندا.

ڕابەران و هەڵسوراوانی بزووتنەوەی كۆمۆنیزمی كرێكاری و خەڵكی كرێكار و زەحمەتكێش كە زۆربەیان پێكهاتبوون لە ئەندامانی (یەكێتی خەباتی كۆمۆنیزمی كرێكاری، ڕەوتی كۆمۆنیست، سەرنجی كرێكار، بزووتنەوەی شورایی، یەكێتی بێكاران و ڕێكخراوی ئەدەب و هونەری كرێكاری و ...هتد). لەپێش وەختدا چەندین لافیتە و بەیاننامە و چەندین كاری جدی و عەمەلی بۆ ڕێپێوان و خۆپیشاندانەكە ساز و ئامادە كرابوو. هەر لەگۆڕەپانی پاسەكان بەسەدان خەڵكی شاری هەولێر شانبەشانی ڕابەڕان و هەڵسواڕاوانی ڕێپێوان و خۆپیشاندانەكە حوزور و ئامادە ببوون. لەكاتی دیاریكراودا دەسكرا بەڕێپێوان و خۆپیشاندان بەناو شەقامی(شێخ اللە)دا. خەڵكی كرێكار و كاسبكار و جەماوەری شاری هەولێر بەجۆش و خرۆشێكی زۆر گەرمەوە بە شەپۆل دەهاتنە نێو ڕیزی ڕێپێوان و خۆپیشاندانەكە و چەندین هوتاف و دروشم و شیعاری لەجەشنی بژی (ئازادی، یەكسانی ، حكومەتی كرێكاری) لەنێو خۆپیشاندەران دەوترایەوە. تا كار بەوە گەیشت نەسەرەتا و نەكۆتایی خۆپیشاندانەكە دەبینرا و بەهەزارەها خەڵك لەدەوری ڕێپێوان و خۆپیشاندانەكە ئامادەییان هەبوو لەنزیك چواڕیانی باغی شاردا. ڕێپێوان و خۆپیشاندان بەردەوام بوو لەڕۆیشتن و هەنگاوی دەنا بەرەو شەقامی بازاڕی سیروان و تا لەچواڕیانی كۆتری سەلامدا روبەڕووی هێزێكی چەكداری زۆر گەورەی (ینك) بوونەوە بەناوی هێزی ١٠ی دەشتی هەولێر كە لەلایەن (ڕێباز) لێپرسراو و فەرماندەی ئەو هێزە بوو. ئەو هێزەی (ینك) ویستی ڕێگری لەڕێپێوان و خۆپیشاندەرانی بگرێت و خودی فەرماندەی هێز(ڕێباز) قسەی لەگەڵ ڕابەران و هەڵسوڕاوانی بزووتنەوەی كۆمۆنیزمی كرێكاریی كرد و وتی((ئەگەر ئێوە بەردەوام بن لەڕێپێوان و خۆپیشاندان، ئەوا حكومەتی عێراقی بەهەموو جۆرە چەكێك روبەڕووتان دەبێتەوە و لەم نێوەدا تووشی كوشتن و برینداریێكی زۆر دەبن. ئێمە بەهیچ شێوەیەك ڕێگری لەئێوە ناكەین و خۆتان ئازادن لەبەردەوام بوونتان)). بەڵام ڕابەران و هەڵسوڕاوان و جەماوەری ڕاپەڕیوی شاری هەولێر هیچ گرنگی و گوێیان بەقسەكانی (ڕێباز) نەداو و ڕێپێوان و خۆپیشاندان بەردەوام بوو بەناو شەقامی باتا بەتین و گڕێكی زۆرەوە هەنگاوی دەنا. كاتێك ڕێپێوان و خۆپیشاندەران ویستیان بەناو شەقامی قەڵا هەنگاو بنێن، ئەوا یەكسەر دەستكرا بەغازی فرمێسك ڕشتن بەنێو خەڵكدا كە لەلایەن هێزەكانی حزبی بەعسی فاشیزمی عێراق و بەپاڵپشتی هێزە چەتەكانی بەرەی كوردستانی بەكارهێنرا، بەڵام جەماوەری خۆپیشاندەران بەحەماسەتێكی شۆڕشگێر و لەخۆبووردییەوە هەر بەرەو پێشەوە هەنگاوی دەنا و تا لەئەنجامدا دەست كرا بەشەڕ و تەقەكردنێكی زۆر سەخت و دژوار لەنێوان جەماوەری خۆپیشاندەران و هێزەكانی دكتاتۆری (سەدام حسێن)دا بەیارمەتی هێزە چەتەكانی بەرەی كوردستانی. ئامانج و داخوازی ڕێپێوان و خۆپیشاندەران ئەوە بوو بەهەر شێوەیەك بێت بگەنە بینایەی نوێی پارێزگای هەولێر چونكە لەبینایەی نوێی پارێزگای هەولێردا دانووستان و كۆبوونەوەیەكی زۆر گەورە هەبوو لەنێوان سەرانی بەرەی كوردستانی و گەورە لێپرسراوانی حكومەتی دیكتاتۆری (سەدام حسێن)دا. وەهەروەها مەبەستی خۆپیشاندەرانی شاری هەولێر ئەوە بوو هەردوو بینایەی ئاسایشی گشتی و بینایەی نوێی پارێزگای هەولێر بەچەك و ئەفرادەكانییەوە دەستی بەسەردا بگیرێت و تەسلیم بەئیرادەی جەماوەری ڕاپەڕیوی شاری هەولێر ببێت، بەڵام لە بینایەی پارێزگای هەولێردا بەچەكی (بی كەی سی و دۆشكە و جۆرەها چەكی تر) لەدژی خۆپیشاندەران بەكارهێنرا بۆئەوەی بەرگری لەخۆیان بكەن و خۆیان دەرباز بكەن و ڕابكەن لەناو بینایەكەدا. سەرەڕای ئەوەش چەندین سەیارەی سەربازی و تانك و زرێپۆش لەپێش بینایەی پارێزگای هەولێر وەستا بوو بەمەبەستی ئەوەی لەلایەك دەسرێژی لەخۆپیشاندەرانی دەكرد و لەلایەكی ترەوە دەیانویست بەرگری لەلێپرسراوانی سەرانی بەرەی كوردستانی و كاربەدەستانی حزبی بەعسی فاشیزم بكەن و دەربازیان بكەن. تا لەئەنجامدا ئەفرادەكانی ناو بینایەكەدا بەدەرگای پشتەوە ڕایانكرد و دەربازیان بوو. هەردوو بینایەكە لەلایەن جەماوەری شاری هەولێرەوە دەستی بەسەردا گیراو و كۆنترۆڵ كرا. بەڵام دەبێ بۆ مێژوو ئەو ڕاستییە بڵێین كە مەفرەزەیەك لەپێشمەرگەكانی (حزبی شیوعی عێراق)ی دەور و كاریگەرێكی بەرچاوی بینی كەهاتنە نێو ڕیزەكانی خۆپیشاندەران و بەچەكی (ئار بی جی و بی كەی سی و دۆشكە و جۆرەها چەكی تر) بۆردومانێكی زۆر خەستی بینایەی پارێزگای هەولێری كرد. دوای كۆنترۆڵكردنی شاری هەولێر لەلایەن جەماوەری شاری هەولێرەوە حكومەتی فاشیزمی عێراق دەستی كرد بەبۆردومانكردنی ئەم شارە بەتۆپ و هاوەن لەسەربازگەی فەیلەقی (٥)دا. تا لەكۆتاییدا حكومەتی دیكتاتۆری (سەدام حسین) بەیەكجاری دام و دەزگاییەكانی خۆی لەكوردستان كێشایەوە. بەڵام زۆر بەداخەوە چەندین ڕابەران و هەڵسوڕاوانی بزووتنەوەی سۆسیالیستی و كۆمۆنیستی و چەندین خەڵك لەخۆپیشاندەران بەدەستڕێژی چەتەكانی سەرانی بەرەی كوردستانی و حزبی بەعسی فاشیزمی عێراق كوژران و بریندار بوون، هاوڕێ ئاراس(ئەرسەلان مەولود) یەكێك لەوانە بوو، كە ژیان و ڕوح و خوێنی بەخشی لەپێناوی ئازادی و یەكسانی و عەدالەتی كۆمەڵایەتیدا. بۆ ڕۆژی دواتر (جەلال تالبانی) سكرتێری(ینك) هاتە سەرسەكۆی بینایەی پارێزگای هەولێر و وتاری خۆیدا و بەدەسكەوت و قازانجی ئەحزابی میلیشیای ناسیونالیستی كوردستان شكایەوە، ئەویش لەدەرئەنجامی غیاب و نەبوونی حزبێكی پێشڕەو و شۆڕشگێر بۆ چینی كرێكاران و زەحمەتكێشان.

ڕۆژی دواتر واتە لەڕێكەوتی (١٩٩١/٧/١٨)دا شاری سلێمانی بەهەمان شێوە لەسەردەستی ڕابەڕان و هەڵسوڕاوانی بزووتنەوەی كۆمۆنیزمی كرێكاری و خەڵكی ڕاپەڕیوی شاری سلێمانی ئازاد كرا و لەهەموو دام و دەزگایەكانی حوكمەتی دیكتاتۆری (سەدام حسێن)دا پاك كرایەوە.

بەرز و بەڕێز بێت لەیاد و بیرەوەری پڕشكۆداری ڕاپەڕینی دووەمی (١٩٩١/٧/١٧،١٨) لەشاری هەولێر و سلێمانی دا.

بەرز و بەڕێز بێت لە هاوڕێیان و خۆپیشاندەرانی گیان بەختكردووی ڕێگای ئازادی و یەكسانی و عەدالەتی كۆمەڵایەتی.

ڕێكخراوی لێبوردنی نێودەوڵەتی: تاوانی جەنگی بەشێوەیەكی فراوان لە موسڵ ئەنجام دراوە!

ڕێكخراوی لێبوردنی نێودەوڵەتی لە راپۆرتێكدا لە ژێر ناونیشانی" كارەساتی مەدەنیەكان لەخۆرئاوای موسڵ" كە وەكو خۆیان دەڵین پشتی بەشایەت حاڵەكان بەستوە ئاماژە بەوە دەكات، تاوانی حاشاهەڵنەگری جەنگی بە شێوەی فراوان لە موسڵ ئەنجامدراون... لە راپۆرتەكەدا هاتووە كە هێزەكانی هاوپەیمانان!! و هێزەكانی عێراق و داعش هەموویان بەشیوەی بەرفراوان تاوانكاری مەترسیداریان ئەنجامداوە... راپۆرتەكە سەرەتا ئاماژە بۆ ئەوە دەكات كە هیزەكانی عێراق زیدەرەویان لە بەكارهێنانی هێزدا كردوە... راپۆرتەكە دەڵێت "هێرشە ئاسمانیەكانی هاوپەیمانان و عێراق لە دژی داعش ژمارەیەكی بێشومار لە هاوڵاتیانی مەدەنیان كوشتووە... وەباسی ئەوە دەكات كە هێزە عێراقیەكان، چەكی قورسیان لە چەندین ناوچە بڵاوكردۆتەوە، كە چری دانیشتوان تیایدا زۆر بووە. راپۆرتەكە دەڵێت" لە كاتیكدا هیزەكانی هاوپەیمانان ئاگادربوون لەوەی كە داعش خەڵكی لە ماڵەكاندا بەزۆر هێشتۆتەوە و زیندانی كردون و رێگری لێكردوون شوینەكانیان جێ بهێڵن، كەچی دەستیان لە بۆردومانی ئەو شوینانە نەپاراستوەو لەرێگای بەكارهێنانی چەكی قورسەوە بەسەدان كەسی بێتاوان كوژروان..." هەروەها راپۆرتەكە ئاماژە بۆ ئەوە دەكات كە" هێزەكانی هاوپەیمانان زنجیرەیەك هێرشیان ئەنجامداوە، كە ئامانجە سەربازییەكانی نەپێكاوەو و لە جیاتی ئەوە هاوڵاتی مەدەنی پێكاوە" لەبەشیكی تری راپۆرتەكەدا هاتووە" بریندار بوونی هەندێك هاوڵاتی مەدەنی، پێدەچیت لەئاكامی بەكارهێنانی چەكی نەگونجاوەوە بێت، یاخود پەیرەونەكردنی هەنگاوی پیویست بۆ لێكۆڵینەوە لە ئامانجەكە"... تەنانەت راپۆرتەكە باسی ئەوە دەكەت كەچەكی نایاسایی و بۆمبی نادەقیق بەكارهینروان كە نادەقیق بوون و بوونەیە هۆكار بۆ كوشتنی هاوڵاتیانی مەدەنی... هەروەها راپۆرتەكە دەنووسێت:

" رۆژی ١٧ ئایار، هاوپەیمانی نێودەوڵەتی بەسەرپەرشتی ولایەتە یەكگرتوەكانی ئەمریكا هێرشیكی ئەنجامدا بۆ كوشتنی" نیشانەشكێنەكانی داعش" لە گەرەكی جەدیدە، لەو هێرشەدا زیاتر لە ١٠٠ هاوڵاتی مەدەنی كوژراون" هەروەها لە پەیوەند بە پاكانەی حكومەتی بەریتانیا كە دەڵین لە هێرشی هیزە ئاسمانیەكانمادا كەسی مەدەنی بەر نەكەوتووە، راپۆرتەكە دەڵی" ئەمە بابەتێكی دڵنیاكەرەوە نییە"

لە پەیوەند بە داعشەوە راپۆرتەكە باسی ئەوە دەكات... كە چەكدارانی داعش بەجیا لە لەسێدارەدانی خەڵكی مەدەنی، ژمارەیەكی زۆری خەڵكیان وەكو قەلغان بەكارهێناوە...و دەڵێت" داعش هەزاران هاوڵاتی مەدەنی لەگوندەكانی دەوروبەری موسڵ ناچاركردوەو روو لەناوەندی شارەكە بكەن وپاشان وەكو سوپەری مرۆیی بەكاری هێناون"هەروەها دەڵێت" دەرگای ماڵەكانی لە نیشتەجێبوانی داخستوەو لەرێی لەحیم كردنی دەرگاكان و بۆمبرێژكردنی دەرەوی ماڵەكان، سەدان یاخود هەزاران كەسیان لەسێدارەداوە، كەهەوڵی هەڵاتنیان داوە"یەكێك لەشایەتحاڵەكان باسی هەڵواسینی تەرمی هاوڵاتیانی مەدەنی دەكات كە هەوڵی هەڵاتنیان داوەو دەڵێت" ئەگەر لەماڵەكەی خۆتدا بمێنیتەوە، ئەوا بەهۆی شەرەوە دەكوژرێیت، ئەگەر هەوڵی هەڵاتنیش بدەیت ئەوا دەستگیرت دەكەن و دەتكوژن..

بزاڤی لەسەر پێی توێژی ژنان و خاڵە نێگەتیڤەکانی!

نووسینی:
هەتاوی عەبدوڵاهی

.خەبات و بەرخودانی توێژی ژنان مەوداو دەرەتانێکی بەرفراوانتر لەوە دەخوازێ کە لە توێی کورتە نوسینێکی ئاوا دا بگونجێ و ئاور لە هەموو رەهەندە نیگەتیڤ و پۆزتیڤەکانی بدرێتەوە و بەرەنجام و دەرەنجامێکی شیاو وەدەستەوە بدا. ئەوەی پتر مەبەستی ئەم وتارەیە هەوڵدانێکە بۆ ئەوەی ئاماژە بە خاڵێک بکەم کە کەمتر لەو روانگەوە تیشکی خراوەتە سەر، یان لانی کەم بەرەنجامی رەخنەگرتن لە یەککگرتوو نەبوونی ژنانە کە ئەوە نەبووە لە گۆرەپانی پراکتیکدا چارەسەرییەکی دۆخە شپرزەکەی کردبێت. بابەتی نارێکخراوبوونی بزوتنەوەی ژنانی کوردستان هەڵدەگرێ بە مێتۆدی پرۆفیشناڵ رەخنەی لێبراوانەی ئاراستە بکرێ و هەر روانگە و رەوتێک گەلاڵەو پلاتفورمی شیاو لەو پەیوەندییەدا ئاراستە بکات. گۆرەپانی رامیاری و کلتوری کۆمەڵگەی کوردستان وەک هەر کۆمەڵگەیەکی تر خاوەنی چەشنێک بیرورای پلوراڵ سەبارەت بە خەبات و چالاکی ئەکتیڤی ژنانە و ئەوەی خاڵی لاوازیشە لەو پەیوەندییەدا رێکخستنی کونتاکتی دەرهەست لە نێوان ئەم بیرورا پلۆرالانەیە کە ئەمە بەهۆی خاڵی لاوازی بزاڤی رزگاریخوازی و بەرابەری تەلەبە کە ئەویش توشی پرش و بڵاوییە و کارتێکەری بەرفراوانتری لەسەر بزوتنەوە کۆمەڵایەتییەکان بەباری نەرێنیدا هەبووەو کەش و هەوایەکی ناتەندروستی سیاسی بەسەر بزوتنەوەی ژنانیشدا سەپاندووە. روانگە جیاوازەکانی بۆچوونی چەپ، راست، لیبراڵ، فەندەمینتاڵ کە هەر کام لەوانەش چەندین لق و پۆپی نارێک لەتەک یەکتر دەنوێنن فەلسەفەی پلۆرالیزمی هزریان تێک و پێکداوە و بە وتنێکی تر هەر کام لە روانگە جیاوازەکان نەیانتوانیوە بگەنە خاڵێکی هاوبەش. واتە خەباتی هەمەلایەنە بۆ رزگاری ژنان لە چنگ کۆت و بەندەکانی دیلی و گەیشتن بە ئەنجامی یەکسانیی ژن و پیاو و بەرەنجامی رزگاری مرۆڤ لە چنگ چەوسانەوەی خۆی بە دەستی خۆی نەهێناوەتە ئاراوە. لێرەدا ئامانج ئەوە نییە کە هەر کام لە لقەکانی بزوتنەوەی ژنان شرۆڤە بکرێن و قامک لەسەر لایەنە بە هێز و لاوازەکانیان دابنرێ بەڵکوو ئەوەی پتر مەبەستە، نەبوونی کۆدەنگی هەر کام لەو بەشانەی بزوتنەوەی ژنانە یان بە واتایەکی دیکە کۆک نەبوون لەسەر خاڵ یان چەند خاڵێکی هاوبەشیانە و لەهەموویان گرینگتر رەخنە گرتن لە نارێکخراوبوونی ئەو لق و پۆپانەیە کە نەیانتوانیوە میکانیزمی گونجاو بۆ خەباتی هەمەلایەنە و کۆکردنەوەی پۆتانسیلەکانیان وەروو بخەن. بەڵگە نەویستە هەموو لایەنەکانی بزوتنەوەی ژنانی کوردستان دەتوانن بگەنە ئاراستەکردنی پلاتفۆرمێکی هاوبەش بۆ خەبات و نەهێشتنی یاساو رێساکانی دژی ژنان لە کۆمەڵگەدا ، خەباتکردن بۆ نەهێشتنی ستەمی چینایەتی، بەشداریکردن لە پرۆسەی ئابووری و سیاسی ،بەربەرەکانی لەگەڵ نیزامی نەریت و لۆکاڵی پیاوسالاری، خەباتکردن بۆ چەسپاندنی یاسای مرۆڤ تەوەرانە، ،،هەوڵدان بۆ بەکارهێنانی مافەکانی مرۆڤ کە لە یاساکانی جارنامەی گەردونیی مافی مرۆڤدا هاتوون و چەندین بابەتی تر کە دەتوانن خاڵی هاوبەشی خەباتی بزوتنەوەی ژنانی کوردستان بن و هەم دەتوانێ رێکخراوەیی و یەکریزیان پتەو تر بکا و هەمدیس ئەم بەستێنانە دەتوانن بۆ بەرەو پێشبردنی بزاڤی ژنان و بونیاتنانی کۆمەڵگەیەکی نوێتر کاریگەری بەرچاویان هەبێت. بۆیە پێویستە بزوتنەوەی ژنان بە لێبراوییەکی زیاترەوە ئاور لە پرسی رێکخراوبوونی هەمەلایانە بداتەوە و لەسەر خاڵەهاوبەشەکانی خەباتی گرێدراو بە یەکەوە پێداگری بەرفراوانتر بکاتەوە و بزوتنەوەی ژنان بە هەموو لق و پۆپ و رەنگێکەوە دەبێ بەو راستیە بگات کە تەنیا رێگەچارەی نەمانی ستەمی رەگەزی و دامەزراندنی کۆمەڵگەیەکی بەرابەر و یەکسان بە بێ هەڵاواردن نەمانی کەلێنی چینایەتی و سەربەخۆیی ئابووری ژنانە و ئەوە گەرەنتی بەرەوپێشچوونی بزوتنەوەی ژنان و گەیشتن بە مافەکانیانە...

"بۆرژوازی گۆر هەڵکەنی خۆیەتی....

نووسینی: سەردار عەبدوڵا حەمە

من ئەوەم لێ مەعلومە کە ریفراندۆمەکەی پارتی ویەکێتی وبارزانی ئەنجامی قەیرانێکە رووی تێیکردوون و دەیانەوێ لەو قەیرانە بێنە دەرەوە و ڕزگاریان بێت، بەڵام دەسەڵاتی بۆرژوازی دەسەڵاتێکە خودی قەیرانەکانی دەبنە هۆی لە ناوبردنی. قەیران بۆ نیزامی سەرمایەداری وەک کوشندەترین نەخۆشیە تا لەناوی نەبات واز ناهێنێ، تا ئەوەندە ئەتوانێ بژی کە قەیرانەکان بە سەر خەڵکدا بشکێنیتەوە، بەڵام تاسەر ناتوانێ ئەمە بکا سەرەنجام قەیرانەکان دەبنە هۆی تەفروتونا کردنی. زۆر جار بۆ رووبەروونەوەی قەیرانەکانی، بورژوازی دەست بۆ کارێک دەبات کە بۆ خەڵکی باشترە تا بۆ خۆی، یەکێ لەوانە ڕیفراندۆمە واتە گەڕانەوە بۆ ڕای خەڵکی یان فراوانکردنی ئازادی سیاسی وبیروڕا کە خەڵک زیاتر ئەتوانن هێزو توانای خۆن بێبنە مەیدان بۆ داسەپاندنی خواستی زیاتر. خواستی ریفراندۆم پێش ئەوەی خواستی حزبێک یا بنەماڵەیەک بێت خواستی خەڵکی ستەم دیدەیە. خواستێکە وەک خواستەکانی نەمانی بێکاری وگرانی وهەژاری وئازادی سیاسی و بیرورا و پێدانی مووچە،،هتد. خواستێکە وەک داواکردنی ئاو و کارەبا ،،هتد. وا فەرز بکەین دەسەڵات چووە ژێر باری دابینکردنی کارەبا بە نمونە دەکرێ بڵێم نامەوێ چونکە ئەو دەسەڵاتە دەیدا، مەنتیق نییە چونکە خەڵک هەتا خواستێکی زووتر بێتەدی هاوسەنگی ئەو لەململانێکەیدا لەگەڵ دەسەڵات باشتر دەکات بە قازانجیەتی خەڵک، ئەگەر کارەبای هەبێت ئیتر بیر لە باشترکردنی شتی تری دەکاتەوە. خەڵکی هەتا مووچەی هەبێ بیر لە شتی باشتر دەکاتەوە بۆ ریفراندۆمیش هەروایە، دەکرێ بڵێم ئەو دەسەڵاتە دەیکات کە نەفرەت لێ کراوە لە لایەن خەلکەوە مەنتیق نییە بڵێم نامەوێ. ئەگەر ریفراندۆم بکرێ خەڵک سەربەخۆی بێت ئێتر موشکیلەیەکیان لە کۆڵ دەبیتەوە ترسی ئەوەیان نامینێ جارێکی تر ئەنفال بکرێ وکیمیاباران بکرێ و رۆڵەکانی ئیعدام بکری ترسی لەشکرکیشی حکومەتی مەرکەزیان نابێت، ئەنجا ترسی ئەوەیان نامێنێ دسەڵاتدارانی کوردیش بکەونە مفاوەزات و سات وسەودا بکەن بە مەسەلەی ستەمی میللیەوە. ئەو موشکیلەیە هەتا زووتر حەل ببێت باشترە. وا دابنین بارزانی ریفراندۆم بۆ سەربەخۆی ناوێ، بەڵکو بۆ قازانجی خۆیەتی پێگەی خۆی پێ بەهێز دەکا واتە نیوەی خواستەکەی خەڵکی بەجێ هیناوە کە سەربەخۆی خواستی خەڵکیە، لەم ریفراندۆمە خواستێک ئەگەر نیوەشی بەجێ بێت باشترە لە سفر، بەڵام ئەوکات خڵلک دەتوانن بەرۆکی بارزانی بگرن بۆ نیوەکەی تریش تا سەربەخۆیی بە سەردا فەرز دەکەن. ئەمە ململانێی نێوان خەڵک و دەسەڵاتەو ڕاناوەستێ و بەردەوام درێژەی دەبێت. دیارە من پێم باشە ریفراندۆمی کوردستان بە هاوبەشی هەموو حیزبەکانی ئەنجام بدرێ بۆ ئەوەی سەرکەوتوو بێت واتە (لایەنەکانی دەسەلات و لایەنەکانی ئۆپۆ زسیۆنیش) چونکە هەر شتتیک ببێتە هۆی سەرنەخستنی ڕیفراندۆم و ڕاپرسی لەزیانی خەڵک تەواو دەبێت ئەگەر لەو مەنتییقەوە چاو لەڕیفراندۆم بکەین کە گرفتێکی سەرەکی خەڵکی کوردستان چارەسەر دەبێت و یەکێ لەخواستە گرنگ ومێژوویەکانی ئەم خەلکە جێبەجێ دەکرێ، بۆیە پێم وایە هەردوو لای دەسەڵات وئۆپۆزسیۆنیش ئەو مەنتیقە نابینن بۆیە گرفت لە بەردەمیا دروست دەکەن بە هەردووکیانەوە.

خواستی ریفراندۆم دوو سیفەتی باشی هەیە یەکەمیان ئەوەیە لە کاتی جیابونەوە کۆمەڵێ گرفتی خەڵکەکەی چارەسەر دەکات وەک نەمانی هەرجۆرە ستەمێکی میللی دووەمیان دەوڵەتی مەرکەزی لە ترسی جیابوونەوە مافی زیاتر دەدات بە خەڵکەکەی تا ئاستی مافی یەکسان لەگەل خەڵکەکەی بن دەستی خۆی، کە ئەمە وادەکا چەند جاریش ناسیونالیزمی نەتەوەی بن دەست داوای ریفراندۆمیش بکات دەنگی پیویست نەهێنێ بۆ جیابونەوە، لەبەرئەوەی خەڵککەی هەست بە دەرەجە دووی ناکا کە ئەمەش جۆرە حەلێکی باشە واتە پێکەوە ژیان بە یەکسانی بۆ سەرجەم هاوڵاتیان. کوبیک لە کەنەدا هەرێمێکی فەرەنسی نشینە حیزبێکی ناسیونالیستی گەورەی هەیە هەر جارە ناجارە ئەم حیزبە داوای ریفراندۆم ئەکا بۆ جیابوونەوە، بەڵام دەنگی پێویست ناهێنێ چونکە حکومەتی کەنەدا بە یەک چاو سەیری خەڵکی ئەم هەرێمە دەکا لە هەموو بارێکەوە مافی یەکسانی یان هەیە لەگەڵ سەرجەم خەڵکی هەرێمەکانی تری کەنەدا. کەوایە ستەمێک نابینرێ ئێتر خەڵکەکەی بۆ جیابونەوەی بوێ؟. جا لێرەدا ئەمەوێ ئەوە بڵێم جیابوونەوە زۆر جار باش نییە بەڵام دەکرێ بە هۆی ئەم فشارەوە دەوڵەتی مەرکەزی مافی زیاتر بدات وئەوکاتە جیابونەوەکە ڕوونادات، بەڵام بۆ عێراق کە بە ولاتیکی عەرەبی خۆی ناساندووە سەد ساڵە نەیتوانیوە خواستی خەڵکی کوردستان جێبەجی بکات کە مافی یەکسان بوونیانە لەگەل سەرجەم هاوڵاتیانیدا، بۆیە جیابوونەوە باشترە لێی، واتە گرفتی خەڵکی کوردستان بە دەوڵەتی سەربەخۆ چارەسەر دەبێیت.یەکێکیتر لە باشیەکانی ریفراندۆم ئەوەیە ئەگەر خەلک رەئی بدات بە جیابووبنەوە و دەوڵەتی سەربەخۆ بەڕە لە ژێر پێی ناسیونالیزمیش دەرئەکێشرێ ئیتر بۆ جواب بەنارەزایەتیەکانی خەلک نالێت خەتای دەوڵەتی مەرکەزیە، خەڵکی ڕاستەوخۆ یەخەی خۆیان دەگرن بۆ داخوازیەکانیان. ئەگەر بزوتنەوەی نارەزایەتی خەڵک بەهێز بێت ویەکگرتوو بێت زۆر ئاسانتر دەتوانێ ئەو دەسەلاتە خۆجێیەی بورژوازی لابدەن و دەسەڵاتی خۆیان دامەزرێنێنن ، هەموو ١٧ شوبات و نارەزایەتیەکانی تری کوردستانمان لەبیرە کە چەندە بەهێز بوو هیچی کەمتر نەبوو لەو نارەزایەتیانەی لە میسروتونس ولیبیا ویەمەن کرا کە بووە هۆی لە ناوبردنی دەسەلاتەکانیان کە لە کوردستانیش بۆ ڕووخانی ئەم دەسەلاتە خەلکی هاتنە سەر جادە بەلام خەلک نەیدەزانی بلێ کێ بروخێ، شتێک بە ناوی حکومەتەوە نەبوو وەک ئەو دەوڵەتانەی تر، بۆیە ئەوە هۆیەکی سەرەکی سەرنەکەوتنی ئەو ڕاپەرینانەی خەڵکی کوردستان بوو.

کە دەولەتی سەربەخۆی کوردستان دامەزرێ و خەڵکی کرێکار وزەحمەتکیش دەتوانن بە هێزی یەککگرتوویی خۆیان وبە ئیرادەی خۆیان دەسەلاتی خۆیان بسەپێنن بە سەر بورژوازیدا، نەک تەنها دەوڵەتێکی سکۆلار، بەڵکو سۆشیالیزمیش دامەزرێنن بۆیە ریفراندۆم ودەوڵەتی سەربەخۆ لە قازانجی ئەم چینەیە. بۆرژوازی کوردی بەم هەنگاوەی دەتوانێ ئەم چینە نزیک بکاتەوە لەم ئامانجەی، راستە دەڵین "بۆرژوازی گۆڕ هەڵکەنی خۆیەتی" لەم مەنتیقەوەیە پشتگیری ریفراندۆم دەکەم.

بۆپێشەوە

دەنگی سازش هەڵنەگرو سەکۆی راستبێژی و مەیدانێکی گرنگی ئێوە کرێکاران و زەحمەتکێشانە، لە پێناو دنیایەکی باشتردا. لەهەر جێگاو گۆشەیەکی ئەم دنیایەن لە پەیوەندی بەردوامدابن لەگەڵیدا...ئەدرەس ئیمێڵ و پێگەی بۆ پێشەوە..
bopeshawa@gmail.com
www.bopehsawa.net ماڵپەری بۆپێشەوە

بۆپێشەوە FORWARD

موسڵ و عێراقی دوای داعش...

نووسینی عەبدوڵا مەحمود

لە موسڵ جەنگی سەربازی نیوان داعش و ئەمریکاو هاوپەیمانەکانی، تەواو بوو، بەڵام کۆمەڵگەیەک وێران و خاپور کرا، جگە لە ئاماری بێشوماری دەیان هەزار ئینسانی کوژراو و بریندار و کەم ئەندام و وە سەقەت بوو، هیچ سیمایەکی شاری بە شاری شارستانی وەکو موسڵەوە نەما. زوربەی هەرەزۆری پرد و زانکۆ و خوێندنگاو خەستەخانەو دامەزراوە خەدەمی و کۆمەڵایەتیەکان، وە کارگە و کارخانە، ناوەندەکانی بەرهەم هێنان...تاد، بە پێوە نەمان و خاپور بوون. دەیان گەرەگ بەتەواوەتی لەگەڵ خاکدا یەکسان بوون و کەم ماڵ و شوینێک هەیە، ئاسەواری جەنگی پێوە نەبێت. باسی کوشتنی دیل و ئەتکک کردن و شکنجە، تەواو نابیت... ئاوارەیی و نەبوونی ژێر پەنایەک بۆ گەرانەوەیان، تا نەبوونی ئاو و کارەباو، مەرگەساتێکی ترە، بەڵام هێشتا هەموو ئەوانە تەنها روویەکی دڵهەژینی واقعیەتی موسڵە. دیوی دووەمی کارەساتبار ترە، دیوی دووەمی دۆخی دوای کۆتاییهاتنی جەنگی نیوان دوو غولی ئینسان هارینی ئەمریکاو غەرب و کرێگرتەکانی، لەگەڵ داعش و هاوکارە ئاشکراو نهینیەکانیەتی.

بێگومان دەرپەراندنی داعش لەموسڵ ویستی هەموو ئینسان و ئازادیخوازێک بوو کە تامی ژیان، هەر ژیانێک ویستی بووبێ، چونکە لە ژێر سایەی داعشدا ژیان ناتوانێ بوونی ببێ و بەپێوە بێت، بەڵام ئەمە هیچ رەوایەتیەک نادات بەهیچ دەوڵەت و هیزو لایەنێک... لە ژێر ناوی جەنگ لەگەڵ داعش و دەرپەراندنیدا، کوشتاری کوێرانە بکات و دەست لە خەڵکی سفیل و بێتاوان، نەپارێزێت، ئەوەی کە بێ شەرمانە ئەمریکاو غەرب درێغیان لە ئەنجامدانیدا نەکرد و کوشتارو وێران کارییەکی مێژووی کەم وێنەیان وەرێخست. خەڵکی سفیل لە نیوان بەرداشی ژیان کوژی داعش و دێوەزمەی ملهوری ئەمریکاو غەربدا، قەسابی کران. ئەمە تاوانێکی گەورەی نەبەخشراوەو دەبێ لە کات و شوێنیکی دیاریکراودا وەکو هۆلۆکۆست دادگایەکی مۆدێرن بەدواداچوونی ورد بکات بۆ کاراکتەرەکانی و کارەساتەکانی و قوربانیەکانی و سزای ئەو ئینسان کوژییە وەربگرنەوە.

ئەمریکاو غەرب و بەتایبەتیش ئەمریکا ئامانجی ئەوە بوو لە رێگای ئەم جەنگەوە، ئابروی ناکامیەکانی لە عێراق و ناوچەکەدا بکاتەوە. جەنگ کۆتایی هات و نە ئابرۆ بۆ ئەمریکا دەگەرێتەوەو نە ناکامیەکەی لە عێراق و ناوچەکدا، قەرەبوو دەکرێتەوە. ئەمریکا سیاسەت و نەخشەکانی لە عێراقدا نەک شکستی خوارد، بەڵکو هەم عێراقی بەرەو وێرانی برد و هەم تیرۆری زیادکرد و هەمیش لەدروستکردنەوەی دەوڵەتی عێراقدا شکستی خوارد و لەسەر پایەی شکستەکانیشی دەسەڵاتی سیاسی بۆ ئێرانی سێدارەو سەنگسار و باندەکانی کرێگرتەی لەعێراقدا، بەجی هێشت. داعشیش کە خۆی بەرهەم و حاسلی جەنگی ملهوانەی ئەمریکا و ناکامیەکانی بوو لە عێراقدا، لەسەر بنەمای گێرانەوەی شکۆی شکاوی ناسیونالیزمی عەرەبی سونەو بەعسیەکان... هاتە مەیدان و خودی ئەمریکاو هاوپەیمانەکانی لە دنیای عەرەبدا، پشتیوانی بێدرێغی قەڵەوکردن و بەهیزکردنی داعش بوون... داعش لەم جەنگەیدا لە موسڵ کەوت، بەڵام هێشتا پەردەیەکی سیناریۆیەکی درێژ تر و دور مەودادا ماوەتەوە. وە ئەو هۆکارانەی ژینگەی شین بوونی داعش بوون ماون. کەواتە پەردەی دووەمی ئەم جەنگە درێژەی دەبێت.

موسڵ دوای داعش

دوای دەرپەراندنی داعش لە موسڵ، ململانێی بەش و چنینەوەی دەستکەوتەکانی دەرکردنی داعش، ململانێ و ئەگەری جەنگی داهاتووی ناو موسڵە. ناسیونال-ئیسلامی شیعی، شایی سەرکەوتن دەگێرن. غروریان هەڵکشاوە، ئەمەش هەر دەلالەت لەسەرکەوتنێکی سەربازی ناکات، بەڵکو سەرەتای نیشاندانی سەرکەوتنی بالانسی هێزیانە بەرامبەر بە رەقیبەکەیان لە عێراقدا، بەرامبەر بە ناسیونالیزمی- عەرەبی سونی و تەنانەت هێشتا لەدرێژەی تۆڵەی سیاسیدا دەشیت لێی بڕوانرێت. لەناو خودی خانەوادەی ئیسلامی شیعیشدا، سەرکەوتنی باڵی عەبادییە بەسەر باڵی مالیکیدا. داعش لە سەردەمی حوکمرانی مالکیدا، موسڵی خستە ژێر رکێفی خۆیەوە، عەبادی لەسەردەمی حوکمرانی خۆیدا، موسڵی بە پشتیوانی ئەمریکاو غەرب و ئیران و لەدەستی داعش دەرهێنا. ئەمە مۆری شکستە بۆ مالکی و سەرکەوتنە بۆ عەبادی. هاوکات شکستی ناسیونالیزمی عەرەبی سونی و پشتیوانەکانیەتی لە دنیای عەرەبدا، لەبەرامبەر بە قەڵەمرەوی ئیران و ئیسلامی شیعیدا، بەڵام ئەمە بەمانای کۆتایی هاتن و یەکسەربوونی ململانێی نیوان ئەو دوو بەرەیە لەگەڵ یەکتری نەک نییە، بەڵکو سەرەتای دەورەیەکی نوێی ململانێیە لە دۆخێکی تازەو بە هاوسەنگی هێزیکی نوێوە. ئیسلامی سیاسی شیعی، کە خۆی وەکو فریادرەسی موسڵ و سەرکەوتوو نمایش دەکات، لە دوبارە دارشتنەوەی خەریتەی سیاسی موسڵ و بەرێوەبردن و پۆستە ئەمنی و ئیداریەکانی موسڵدا، دەیەوێت دەستی باڵاتری هەبێت و ئامادەنییە وەکو پێش هاتنی داعش بۆ موسڵ، جیگەو رێگەبدات بە رەقیبەکە ناسیونالیزمی سونی، کە هێشتا پیگەی جەماوەری بەهێزی لەئاستی کۆمەڵایەتیدا هەیە... و دەتوانێت هەمیشە خەون و ئەجندای ناسیونال -ئیسلامی شیعی تێکبدات و رێگری لە چوونە پێشەوەی پرۆژەکانی بکات. ئەمە ململانێیەکی سەرەکی دەورەی داهاتوو دەبێت. هەروەها ناسیونالیزمی کورد، چ بەو هۆیەوە خەڵکی کورد زمان لە موسڵدا هەیەو چ بەو هۆیەوە کە بەشداریان لە جەنگی موسڵدا کردوە، ئەوانیش داوای بەشی خۆیان و دەستکەوت دەکەن لە دەرپەراندنی داعشدا. ئەمەش ململانێیەکی ترە. ناسیونالیزمی کورد لەلایەن هەردوو باڵی ئیسلامی سیاسی شیعی و سونیدا، دەخرێتە ژێر گوشار بەتایبەتی لە ئیستادا کە پرسی ریفراندۆم بۆتە پرسێکی گەرمی رۆژ. ئەم کێبەرکێیەی نیوان ناسیونالیزمی کورد و بزوتنەوەی ناسیونالیزمی عەرەبی بەهەردوو باڵەکەیەوە، هەرەشەیەکی ترە لەسەر موسڵ و ئەگەری بەیەکدادنی چەکداریش بە دوور نازانرێت. هەروەها دەستێوردانی تورکیاش لە موسڵ چ بە هۆی باگراوندی مێژووی کە لەسەردەمی ئیمپراتۆریەتی عوسمانیدا، ولایەتێکی سەر بە تورکیا بووەو چ بەهۆکاری بوونی خەڵکی تورک زمان لەموسل و دەوربەری و تەماحی بەردەوامی بۆ گێرانەوەی، ناتوانرێت فەرامۆش بکرێت. بۆیە موسڵی دوای داعش بۆ دەورەیەک تا سەقامگیری بۆ دەگەرێتەوە دەبێتە جغرافیایی ململانێ و کێبەرکێی سیاسی و تەنانەت سەربازی و نیوان لایەنە قەومی و دینی و مەزهەبیەکان و دەستێوردانی زیاتری وڵاتانی ناوچەکە. کەواتە جەنگ لە موسڵی وێرانەدا، بۆ بەشی سیاسی و داهات و دزی لە پرۆسەی ئاوەدانکردنەوەیدا، مەترسیەکی ترسناکە و روبەرووی خەڵکی موسڵ دەبێتەوە. تا ئیرە تەنها باسی موسڵە، بەڵام پرسی دوای داعش تەنها پرسی موسڵ نییە، پرسی هەموو عێراقە. عیراقی دوای داعش، هەر عێراقی پێشوو ترە، هەر عێراقی درێژکراوەی ئاکامی جەنگ و ملهوری ئەمریکایە، نەک شتێکی تر، بەڵام نابێ بیرمان بچیت، هاوسەنگی هێز وەکو پێشوو نییە، ململانێکان هی سەردەمی بوونی داعش نین بە تەنها، بەڵکو ئاکامی دەرکردنی داعشیشن لە موسڵدا. کێشەی دوای داعش کامانەن لە عێراق؟ بەکورتی ئاماژە کێشە سەرەکیەکانی ئەکەین:

ململانیی ناسیوناليزمی ئیسلامی شیعی و ناسیونالیزمی ئیسلامی سونی...

هاتنی داعش و موسڵ خستنە ژێر رکێفی خۆیەوە، روداوێکی لە پڕو، بی زەمینەو بێ پایە نەبوو. کەنار خستنی ناسیونال- سونی لەپرۆسەی سیاسی و حوکمداریدا لە عێراقی دوای سەدام حسێندا، کە پێشتر بۆ چەندین دەهە دەسەڵاتی سیاسیان لە عێراقدا لەدەستدا بووەو نوێنەرایەتی پان عەرەبیزمی لە دنیای عەرەبدا گرتۆتە ئەستۆ و وەکو باڵێکی میلیتانتی دژی ئیمپرالیستی و ئیسرائیلی، خۆی نمایش کردوە، ناتوانرێت بە ئاسانی کەنار بخرێت، کەنار خستنی لەدەورەی پێشودا، یەکێک لە هۆکارەکانی هاوپەیمانیەتی ئەو ناسیونالیزمە بوو لەگەڵ داعش. داگیرکردنی موسڵیش گورزێکی کەمەر شکێنی ناسیونالیزمی عەرەبی سونەبوو، لە دەسەڵاتی ئیسلامی سیاسی شیعی.

ناسیونالیزمی ئیسلامی- شیعە، سەرباری ئەوەی بە پشتیوانی ئێران توانیویەتی قۆرغی جومگە سەرەکیەکانی حکومەتداری و دەوڵەتداری و پرسی ناوخۆ و ئەمنی و ئیدارە، بکات بەڵام هێشتا ناتوانێت ناسیونالیزمی عەرەبی- سونی بخاتە پەراوێزەوە... دەست بردنەوە بۆئەم گەمەیە ناکامە. دەورەی داهاتوو چ لە موسڵ و چ لە ئاستی عیراقدا، ئەگەر ناسیونالیزمی سونی عەرەبی جێ پێ و بەشی لە دەسەڵات و ئیدارەو بەشیک لە جومگە سەرەکیەکانی عێراقدا نەبێت... ژینگەی داعش و داعش لە مۆدیلی تری ئیسلامی یان قەومی لەخۆی دەردەهاوێژێت. ساحەی سیاسی عێراق بەبێ بەشداری پێکردنی ناسیونال-سونی عەرەبی و بەبی بەخشینی پیگەیەکی دیاریکراوی پێوانەکراو، لەململانێ و جەنگێکی ناوخۆیی گەرمدا دەبێت. غروری سەرکەوتنی سەربازی ئیسلامی سیاسی شیعی لەموسڵ، غرورێکی کورت مەودا دەبێت، لە بەرامبەر کاردانەوەی ناسیونالیزمی سونی عەرەبدا، بە پشتیوانی هاوکارەکانی لە ناوچەکەو کۆمەکی هەمەلایەنەی وڵاتانی دنیای عەرەبیدا. ناسیونالیزمی عەرەبی سونەو وڵاتانی دنیای عەرەب ناتوانن دەسەڵاتی رەهای ئیسلامی سیاسی شیعی و رۆڵی باڵادەستی جمهوری ئیسلامی لە عێراقدا، قبوڵ بکەن. ئەمەش وادەکات کە جەنگ و ململانیی نیوان ئەم دوو باڵەی ناسیونالیزمی عەرەبی سونی و ئیسلامی شیعی، درێژە بکێشی و لەو ناوچانەش کە دانیشتوانی تێکەڵە شەرو بەیەکدادانی میلیشیایی و کردەوەی تۆڵەسەندنەوە، ببێتە بەشیک یان دریژەی ئەم دۆخە مەئساوییەی کە لە عێراقدا هەیە...

حەشدی شەعبی و حەرەسی وەتەنی، نوکە رەم و رووی ئاشکرای لایەنەکانی ئەم جەنگە ناوخۆییە دەبن... ئەمە ئەگەرێکی بەهێزە و بەرگرتن پیی کارێکی سانا نییە.

ناسیونالیزمی کورد و دەسەڵات لە بەغدا...

ململانیی نیوان هەولێر و بەغدا، بە دوای شەری داعشدا، یان باشتر بڵێین ململانیی نیوان ناسیونالیزمی کورد ئیسلامی شیعی دەسەڵاتدار لە عێراقدا، ململانییەکی پێشبینکراوی چر دەبێت. جەنگی داعش و هاوپەیمانیەتی بۆ رووبەرووبوونەوە لەگەڵ داعش بەتایبەتی لە موسلدا، پەردەیەکی دا دابوو بەسەر ململانێی و کێشەی نەبراوەی نیوان هەولێر و بەغدا، بە کۆتایی هاتنی جەنگ و رووبەررووبوونەوە لەگەڵ داعش ئەو پەردەیە لادەبرێت و دۆسیە و فایلە هەڵپەسێردراوەکان، دەبنەوە بە دۆسیەو فایلی ململانیی نیوان هەردوو ناسیونالیزمی کورد و عەرەب... دیارە هۆکاری بوونی ئەو دۆسیانە نەداعش بووە نە جەنگی داعش، بەڵکو فیدارلیزمی قەومیی بووە. یەکێک لە هۆکارەکانی هێنانە ئارای پرسی ریفراندۆم لەلایەن پارتی و بارزانییەوە هەوڵێکی پێشگیرانەو دەستپێشخەریەکی ناسیونالیزمی کوردە، بۆ بەرگرتن بە بەغداو گوشارێکە لەسەری تا بەشی ناسیونالیزمی کورد لە دەسەڵات و پۆست و بۆ لاپەرە ٩

14ی تەموزی 2000 تاوانێکی خەڵاتکراو

نووسینی: ڕێبوار ئەحمەد

لەو ڕۆژەدا پۆلێک تێکۆشەری کۆمۆنیست، پۆلێک لە پاکترین و شەریفترین ئەو ئینسانانەی بۆ ئازادی و خۆشبەختی خەڵکی کوردستان تێدەکۆشان، لە پیلانێکی دڕندانە و ڕەزیلانەدا، لە ناوجەرگەی شاری سلێمانی لەلایەن یەکێتی نیشتمانیەوە خرانە بۆسەوە و شەلاڵی خوێنکران. هاوڕێیانی گیانبەختکردوو (شێخ عەبدول، هاوڕێ لەتیف، محەمەد مستەفا، ئومێد نیگبین، ئیبراهیم محەمەد) بە فەرمانی تاڵەبانی و سەرپەرشتی ڕاستەوخۆی نەوشیروان مستەفا، تەنها لەبەر ئەوە کوشتار کران کە ئاڵاهەڵگر و تێکۆشەری ڕێگای کۆتایهێنان بە ستەم و چەوسانەوە و زۆرداری و بەرپاکردنی کۆمەڵگەیەکی ئازاد و یەکسان بوون. ئەوان بۆیە کوشتار کران چونکە هەڵسوڕاوی بزووتنەوەیەک بوون کە بەرگری لە مافی کرێکار و بێکار و دەستفرۆش و ژن و منداڵ و لاو و پیری کۆمەڵگە دەکرد و ئەو خەڵکەی بە شایستەی ژیانێکی باشتر لەوە دەزانی کە حزبە چەکبەدەستە بنەماڵەییەکان بەسەریاندا سەپاندبوون. ئەوان هەڵسوڕاوی بزووتنەوەیەک بوون کە ببووە کۆسپی بەدەم سەرکوتی ئازادی و کوشتاری ژنان و ئەو جەنگە شومە ناخۆییەی تاڵەبانی و بارزانی کە ئەوەندە بەربەریانە و چەپەڵ بوو دیلی یەکتریان ئەتک دەکرد و یەکتریان بە "جاشی کلک زەرد و جاشی ٦٦" ناودەبرد. ویستیان بە کوشتاری ئەو هاوڕێیانە و پەلاماردانی حزبەکەیان، کوسپێک لەبەردەم ئەوە لابەرن کە تاڵەبانی و حزبەکەی بۆ خۆشخزمەتی ئەمریکا کوردستان لە سەرگەردانیدا ڕاگرن. مەبەست لەو کوشتارە خنکاندنی دەنگی ناڕەزایەتی خەڵک بوو بەرامبەر یاریکردنی دوو حزب و دوو بنەماڵە بە نان و ژیان و ئیرادە و چارەنوسیان. ئەمانە هۆکاری ڕاستەقینەی کوشتنی ئەو هاوڕێیانە بوون، جگە لەمە سەرجەم پڕوپاگەندەی یەکێتی و قەڵەمە خۆفرۆشەکانی، هەرچیان بۆ پاساوی ئەم تاوانە دەگووت بە ئەندازەی نوکە دەرزیەک ڕاستی تیا نەبوو.

ئەوکات ١٠ ساڵێک دەبوو ئەم دوو حزبە هەموو موقدەراتی خەڵکیان کردبوو بە بارمتەی سەردانەواندن بۆ سیاسەت و دەسەڵاتی میلیشیاییان. دوو حزبی بۆرژوازی دەسەڵاتدار چەواشەکارانە هەموو دەرد و محنەتەکانی خەڵکیان بە ساوایی حکومەت و ئەزمونە "دیموکراسیەکەیان" پاساویان دەدا و مێشکی خەڵکیان بەوە دەشۆردەوە کە تەنها کات و سەبری خەڵکیان پێویستە بۆ ئەوەی خەونەکانیان بەدیبهێنن. لە پاڵ ئەم چەواشەکاریەوە پێویستیان بەوە بوو کە هەر دەنگێکی ناڕەزایەتی سەرکوت و ئەوانەش کە ئەم چەواشەکاریە بۆ خەڵک ڕوون دەکەنەوە کوشتار بکەن. هاوڕێیانی ئێمە گیانی خۆیان نایە پێناوی پەیامی بەرگری لە ئازادی و مافی ستەمکێشان و بە ئاگاهێنانەوەیان لە چەواشەکاریەکانی حزبە بورژوازیەکان. ئێستا چارەکە سەدەیەک زیاتر بەسەر تەمەنی دەسەڵاتە داسەپاوەکەیان تێپەڕدەبێت و خەڵکی کوردستان وەکو ڕۆژی ڕووناک ڕاستی پەیامەکەی (شێخ عەبدول و هاوڕێ و محەمەد و ئیبراهیم و ئومێد) دەبینن. دەرد و مەینەتەکانی خەڵک لە سایەی دەسەڵاتی ئەم دوو بنەماڵەیدا لە چاو ساڵی ٢٠٠٠ زیاتر بووە کەمتر نەبووە. دوای چارەکە سەدەیەک ڕوون و ئاشکرایە کە هەژاری و نەداری و مەحرومیەتی خەڵک پێشمەرجی نقوم کردنی دوو بنەماڵە و دەستوپێوەندەکانیان و چینی بورژوازی کورد بوو لە ناو قەڵای سەروەت و ساماندا. هاوڕێیانی ئێمەیان تیرۆرکرد و هەڵسورانی حزبی کۆمۆنیستی کریکاریان قەدەغە کرد چونکە کۆسپ بوون لەبەردەم ستەمکاری و زەوتکردنی ماف و ئازادی و لوشدانی داهاتی کۆمەڵگەدا. پەلاماردانی ئەم حزبە تەقەلایەکی ڕێگا خۆشکردن بوو بۆ ئەوەی کە ئێستا تەنها سامانی کەڵەکەکراوی دوو بنەماڵەی بارزانی و تاڵەبانی بەشی نیوسەدەی ژیانی تیروتەسەلی هەموو خەڵکی کوردستان دەکات. چارەکە سەدەیەک تێپەڕی بەڵام نەک هەر خەبەرێک لە خەونەکانی خەڵک نییە، بەڵکو دەبێ چەند جیلی داهاتوش قەرزی تاڵان و بڕۆی ئەم حزب و بنەماڵە بورژوازیانە بدەنەوە.

چەند مانگ بەر لەو کوشتارگەیە حزبەکەی تاڵەبانی و نەشیروان شکاتنامەیەکیان لە دژی حزبی کۆمۆنیست دا بە دادگا کارتۆنیەکەی خۆیان و داوایان کرد هەڵسوڕانی قەدەغە بکریت، لەو بەڵگانەی حزبی کۆمۆنیستیان پێ تاوانبار کردبوو ئەمانە هاتبوون: ١-یاساکانی ئەحوال شەخسی ڕژێمی بەعسی هەڵوەشاوە ڕاگەیاندوە و یاسای یەکسانی مافی ژن و پیاوی لە جێگای داناوە. ٢- پێداگری لەسەر جیابوونەوەی کوردستان دەکات. ٣-یەکێک لە کادرانی ڕابەریان ڕاشکاوانە وتوویێتی ئێمە ئەم دنیایە دەگۆڕین. ئەمانە کە بۆ هەر هاوڵاتیەکی شەرافەتمەند و ئازادیخوازی کوردستان مایەی شانازین، لای حزبەکەی تاڵەبانی و نەوشیروان بە تاوانی گەورە هەژماردەکران! ئەو شکاتنامەیە کەوتە بەردەم نەفرەتی ڕای گشتی ئازادیخوازانە لە ناوەوە و دەرەوەی کوردستان، حزبی کۆمۆنیستیش جەسورانە لەسەر هەڵوێستەکانی خۆی ڕاوەستا. سەرئەنجام ئەو پیلانە بۆ قەدەغەکردنی ئەم حزبە دووچاری شکست و ڕیسوایی بووەوە. بەڵام تاڵەبانی و نەوشیروان لە پیلانگێڕی دژی حزبی کۆمۆنیست بەردەوام بوون، چەند مانگ دوای ئەوە کەوتنە شەڕفرۆشتن بەم حزبە بە بەهانەی بردنە دەرەوەی بارەگای چەکدار لە شارەکان. لە کاتێکدا یەکێتی و لایەنە ئیسلامی و قەومیەکان، دەیان بارەگای چەکدار و لە ڕاستیدا سەربازگە و جبەخانەیان لە ناو شارەکاندا هەبوو، کەوتنە گەڕکردن بە ئۆفیسی ڕابەری حزبی کۆمۆنیست کە تەنها چەند دەستەی پارێزگاری ڕابەری و بارەگەکەی لێبوو. لەگەڵ ئەوەشدا بۆ بڕینی بەهانەیان لە کاتێکدا وەفدی ڕابەری حزبی کۆمۆنیست لەگەڵ نەشیروان مستەفا گفتوگۆیان کرد و لەسەر چارەسەری کێشە ڕێککەوتبوون، لەو فەزایەدا بۆسەیان بۆ ئەو هاورییانە نایەوە و گولەبارانیان کردن. تەنانەت یەکێک لەوان کە بە زیندوێتی کەوتبوە دەستیان، بە فەرمانی نەوشیروان لە خەستەخانەی فریاکەوتن بە لەقەی "قارەمان"ەکانی ئاسایش گیانی سپارد. نەوشیروان بە چاولێکەری لە ملازم محسن لە تاریکی شەودا هاوڕێیانی ئێمەی خستە ژێر گڵەوە و تەنانەت ڕێگای نەدا پرسەیان بۆ دابنرێت. دوای ئەوەش تا ئێستاشی لەگەڵ بێت باسی بردنەدەرەوەی بارەگای چەکدار ئاسەواری نەما!!

نەوشیروان کە ناسرابووە بە ڕاشکاوی بە تایبەت لە تاواندا، بە وەفدی حزبی کۆمۆنیستی وتبوو "ڕژێمی بەعس و جمهوری ئیسلامی فشاریان بۆ هێناوین کە لێتانبدەین"، دەربڕینەکەی ڕاشکاو بوو، ئەم دوو ڕژێمە دڕندەیە دەبێ چۆن و لەبەرامبەر چیدا بتوانن فشار بۆ یەکێتی وتاڵەبانی بهێنن؟ دەبێ چی تربێت جگە لە پڕکردنی جعبەکانیان؟ مانای سادەی ئەمە ئەوەیە کە هاوڕێیانی ئێمەیان کوشت بۆ ئەوەی مەئموریەتی ئاغاکانیان جێبەجێ بکەن و لەبەرامبەریشدا نوقڵانەی چەک و پارە وەرگرن. داواکەی ئەو دوو ڕژێمەیان جێبەجێ کرد، بۆیە یەکسەر ڕەمەزانزادەی ئوستانداری کوردستان لە ڕێگای حەمەی حاجی مەحمودەوە سوپاسنامەیەکی کرد بە خەڵاتی جەلال تاڵەبانی و ئەو خەڵاتە لە ڕۆژنامەی ڕەسمی جمهوری ئیسلامیەوە بڵاوکرایەوە. ئەمڕۆش لە یادی ئەو تاوانە خەڵاتکراوەدا، تاڵەبانی بۆ جەوگۆڕین لای خەڵاتبەخشەکانی تاران میوانە. چەندین ساڵیشە شکاتی حزبی کۆمۆنیست لەسەر مێزی دادگای سلێمانیە. نەوشیروان کە ڕۆژ تا ئێوارە سوێندی بە "سەروەری یاسا" دەخوارد، تا مردن یەک جاریش ئامادە نەبوو بڕواتە بەردەم دادگا و ئیفادەی خۆی بدات. ئەمە کارتۆنی بوونی دادگاکەیانی نیشاندا. بەداخەوە تەمەن بواری نەدا نەوشیروان لە دادگایەکی شۆڕشگێڕانەدا لەسەر ئەو تاوانە و دەیان تاوانی دیکە دادگایی بکرێت. خۆزگە تەمەن بواربدات و تاوانبارانی دیکەی ئەو تاوانە و چەندین کوشت و کوشتاری تر، ڕۆژێک پەلکێشی دادگای شۆڕشگێڕانەی جەماوەری بکرێن.

ئەوان بە شێوەیەکی ڕەزیلانە هاوڕێیانی ئێمەیان تیرۆرکرد، بەو بەڵگە سادەیە کە لە گفتوگۆی نێوان ڕابەری هەردوولادا لەسەر چارەسەری کێشەکە و بەهانەگیری ئەوان ڕێککەوتن کرابوو، بۆیە ئیتر فەزای شەڕ لە نێوان نەمابوو. ئەوان بە دوور لە هەر جۆرە پرەنسیپێکی سیاسی لەو فەزایەدا ناجوامێرانە دەستیان وەشاند. هاوڕێیانی ئێمە گیانی خۆیان بەختکرد، بەڵام پەیامەکەیان هەر زیندوە و زیندوش دەمێنێتەوە تا تەخت و تاجی ستەمکاران سەرەوژێر دەکرێت. ئەو ڕاستیانەی کە تا ساڵی ٢٠٠٠ ئێمە بە زەحمەتێکی زۆر و بە فیداکاری هەوڵماندەدا لە خەڵکی بگەیەنین، ئێستا بوون بە وێردی سەرزمانی ملیۆنەها کرێکار و ماموستا و فەرمانبەر و ژن و لاوی کۆمەڵگە، ڕوخاندنی دەسەڵاتی گەندەڵ و تاڵانچی و میلیشیایی ئەم حزبە بۆرژوایانە لە ئاستی ملیۆنیدا بووە بە ئاوات و ئارەزوویەکی جەماوەری، ئەمە ئیتر بڕیاری جەماوەری کرێکار و ستەمدیدەیە و جێبەجێ کردنی تەنها لەسەر کات و خۆئامادەکردنی ئەم جەماوەرە ماوە.

١٤تەموزی ٢٠١٧

قوربانیانی ناموسپەرستی و توندوتیژی دژ بە ژنان ...

ڕۆژی ٣ ئەم مانگە کچێکی تەمەن ١٧ساڵ، بەناوی" ر، س" لە شارۆچکەی سۆران لەلایەن کەسیکی نزیکی بنەماڵەیەکی بەر چەقۆ دەدرێت و دەکوژرێت... تۆمەتبارەکە لەلایەن پۆلیسەوە دەسگیر کراوەو دانی بە تاوانەکەیدا ناوە.

ڕۆژی ٥ ئەم مانگە ژنێک بەناوی" ە، ج، ح" لە قەزای بەردەرەش کوژراوە، ئەم ژنە کە تەمەنی ٢١ ساڵ بووە، بەپێی گوتەی پۆلیس دۆسیەک لەو بارەیەوە کراوەتەوە و بەدواداچوون بۆ هۆکاری کوشتنەکەی، بەردەوامە!

بەپێی ئامارەکانی دەستەی سەربەخۆی مافی مرۆڤ، لەمانگی ڕابردوودا ڕێژەی تاوان زیادیکردووە، بەجۆرێک 22 حاڵەتی کوشتنو خۆکوشتنو 2 حاڵەتی بریندارکردن بە چەک لە هەرێمی کوردستان تۆمارکراون. هەروەها بەگوێرەی ئاماری ڕێکخراوەکانی ژنان تەنها لەم مانگەدا لە سنوری پارێزگای سلێمانی ٩ ژن بە بیانووی جیا جیا کوژروانو ئەوەش بە هەڵکشان و مەترسی زیادبوونی کوشتنی ژنان ناو دەبرێت.

ناڕەزایەتی دژی سەرمایەداری وڵاتانی G20 لە هامبۆرگ

نووسینی: نوری بەشیر

هەلومەرجی بەستنی کۆبوونەوەی ئەمساڵی گروپی ٢٠:

کۆبوونەوەی ئەمساڵی گروپی ٢٠ لەکاتێکدا دەبەسترێت، کەسەرمایەداری لەدرێژەی ئەزمەیەکی ئابووری کە لە ٢٠٠٨ وە دەستی پێکردوە دەورانی خۆی بەسەر دەبات، هەروەها دەوڵەتانی سەرمایەداری دەرگیری کێشمەکێش و لێکدابڕانێکی ریزەکانی بووە بەهۆی ئەو قەیرانە ئابوری و سیاسیەی کە یەخەی گرتوون، کەدەورەی یەک تا جەمسەری و یەک قوتبی بەسەرۆکایەتی ئەمریکا دەورانی خۆی تەواو کردوەو ئێستا دەورانی چەند جەمسەری خۆی نیشاندەدات. لەلایەک جەمسەری روسیاو چین و هاوپەیمانانی، لەلایەکی ترەوە جەمسەری ئەمریکاو هاوپەیمانانی و هەروەها ریزەکانی ئەوروپای یەکگرتوو وەک پێشوو لە جەمسەری ئەمریکا بەهۆی لەدەستدانی جێگاو رێگای سیاسی و ئابوری ئەمریکا وەک پێشوو نەماوەو هەم ریزەکانی شلوێ بووەو وڵاتانێک دەیەوێت بەتەنیاو لەبەرژەوەندی ئابوری و سیاسی خۆی روو لەبەرژەوەندییە تەنیاکانی خۆی بکات لە چەشنی بریکزست کە حزبی پارێزگاران و حزبی قەومپەرستی بەریتانی UKIP دەستی بۆبرد، هەروەها کێشەکانی ئەوروپا لەگەڵ تورکیا و زۆرێکیان لەگەڵ روسیا، وە کێشەکانی ئەمریکاو روسیا لەسەر سوریاو ناوچەی رۆژهەڵاتی ناوەڕاست، هەروەها نەبوونی ئەلتەرناتیفی حکومەتی ئەمریکاو غەرب بۆ وڵاتانی ئەزمە گرتووی رۆژهەڵاتی ناوەڕاست، کێشەکان لەسەر کۆریای باکور، هەموو ئەمانە کێشە گەلێکی چاوچنۆکی دەوڵەتانی سەرمایەدارین لەبەرامبەر بەرژەوەندی ئابوری و سیاسی خۆیاندا و ئەزمەیەک کەتێیدان.

بەڵام هاوکاتی ئەم کێشە ناوخۆییانەیان، سەرانی سەرمایەداری دەگیری ناڕەزایەتی بەرفراوانن لەدنیادا، کەنموونەی ناڕەزایەتی جەماوەری کرێکار و کەمدەرامەتی کۆمەڵگاو حزب و رێکخراوە چەپ و سۆشیالسیت و بەرەی ئازادیخوازە لەدنیادا، کە جیا لە ناڕەزایەتیە فراوانە جەماوەریەکانی ئەمریکاو بەریتانیا و ئەڵمانیا و فەرەنسا و تورکیاو وڵاتانی کە لەدنیادا لەچەند مانگی ئەمساڵدا بەشێوەی ناڕەزایەتی پۆپۆلیستی دەرکەوتن، هەروەها ناڕەزایەتی بەرچاو بە سەرانی دەوڵەتانی سەرمایەداری جیهانی وڵاتان لە گروپی ٢٠ کە رۆژەکانی ٧و٨ی ئەم مانگە لە شاری هامبۆرگی ئەڵمانیا ئەنجامدارا، نموونەیەکی واوەتر لە ناڕەزایەتیە پۆپۆلیستیەکانی دەورەی پیشوتر چەپانەتر بوو.

سەرانی گەورە وڵاتانی سەرمایەداری، کە جیهانیان لەناو بەرژەوەندیەکانی خۆیاندا کۆنترۆڵ کردوەو هەروەها بازاڕی جیهانیان بەپێی بەرژەوەندیەکانی سەرمایەداری دەبەن بەڕێوەو کۆمەڵگەیان بۆ کرێکاران و خەڵکی کەمدەرامەت کردووە بە جەنگەڵستان و زیندان و کوشتارگە، رووبەڕووی ناڕەزایەتیەکی گەورە بوونەوە کە لەچەند رۆژی پێش کۆبوونەوەی گروپی ٢٠ و تا چەند رۆژ دوای کۆبوونەوەکەش سەرنجی دنیای بەرەو خۆی راکێشا. ئەم ناڕەزایەتە نەک لە لایەن دەوڵەتی ئەڵمانیا و مێرکلەوە چاوەڕێ نەدەکرا، نەک بۆ سەرانی وڵاتانی جی ٢٠ یش چاوەڕوانی ئاوا ناڕەزایەتیەک نەبوون، بەڵکو بۆ هەموو وڵاتانی سەرمایەداری جیهان و دەوڵەت و دەسەڵاتیان زەنگێک بوو، کە سیستەمی سەرمایەداری و چەوسانەوەو سەرکوت و کوشتارو نابەرابەری و جەنگەکانی بەجۆرێکە بۆ کۆمەڵگەی مرۆڤایەتی قابیلی قبوڵ نەماوەو مرۆڤایەتی بەمشێوەیەی ئەمرۆ و لەژێر سایەی ئەو دەستەجاتە مافیایەی ئەمرۆ کە دەسەڵاتدارانی دنیان، هەناسەی لە زۆربەی زۆری کۆمەڵگەکان بڕیوەو زەرورەتی ئەوەی هەیە کە هەڵپێچرێن و بڕۆن.

سەرانی وڵاتانی سەرمایەداری گروپی ٢٠ ئەوەیان دوپات کردەوە لەگەڵ هەرکێشەو و ناکۆکیەک هەیانە، بەڵام لەبەرامبەر بەرژەوەندی و یەکریزی چینی کرێکارو چەپ وکۆمۆنیزمدا یەک هێزن و ناکۆکیەکانیان دەخەنە لاوەو وەڵامێکیان بۆ باشترکردنی ژیان و نەهامەتیەکانی کۆمەڵگە نییە.

گروپی ٢٠ لەکێ پێکاتووەو کارەکانی چیە؟

وڵاتانی گروپی ٢٠ کەپێکهاتووە لەم وڵاتانە " ئەڵمانیا، بەریتانیا، ئەمریکا، فەرنسا، ئیتالیا، تورکیا، روسیا، چین، یابان، ئوستراليا، هندستان، کەندا، ئەرجەنتین، بەرازیل، مەکسیک، کۆریای باشور، ئەندەنوسیا، ئەفریقای باشور، سعودیە و هەروەها یەکێتی ئەوروپا"، کەبەجیا لەسەرانی ئەم وڵاتانە کۆمەڵێک لەرێکخراوە جیهانیەکانی تریش بەشداری دەکەن، وەک " بانکی نێودەوڵەتی، رێکخراوی بازرگانی نێودەوڵەتی، رێکخراوی گەشەپێدان و هاوکاری ئابوری، رێکخراوی کاری نێودەوڵەتی، نەتەوە یەکگرتووەکان، سندوقی نەقدی نێودەوڵەتی، و هەروەها سەرانی وڵاتانی بەشدار مافی ئەوەیان هەیە سەرانی وڵاتانی تر لەدەرەوەی گروپی ٢٠ بانگێشت بکەن و هەروەها بەدوای ئەزمەی ئابووری ٢٠٠٨ دا کەیەخەی سەرمایەداری گرت بەناچار کۆبونەوەکانی چووە ئاستی سەرانی وڵاتەکان و کۆبوونەوەکانی ساڵانە دەکات بەئامادەبوونی وەزیرەکانی ئابووری و مدیری بانکە گەورەکان.

ئەگەرچی گروپی ٢٠ بەناو وەک چوارچێوەیەکی هاوکاری و کۆمەکی ئابووری پێکهات بۆ هاوکاری ئابوری و ماڵی و کاری بازرگانی وڵاتانی ئەندام، کە لە وەزیرە ئابوری و سەرانی بانکەکانی ٧ وڵاتی گەورە پێکهات، بەڵام لە کۆبونەوەی سەرانیان لە ١٩٩٩دا بڕیاریاندا لە سەرانی ١٩ وڵات و ئەوروپای یەگرتوویان بۆ زیادکرد وە وەک وڵاتانی گروپی ٢٠ بەردەوامی بەکارەکانیان بدەن و بەو ناوەوە ناسرا. کاری ئەم گروپە و کۆبوونەوە ساڵانەکانی، بەهۆی ئەوەی ئەزمەیەک یەخەی گرتوون لەدنیادا و بەسەریاندا نەشکێتەوەو پێچەوانەی کەنەوە بەسەر کۆمەڵگەی مرۆڤایەتی و چینی کرێکار بەتایبەتی بزوتنەوە سۆشیالستی و ئازادیخوازەکان لەدنیادا، بۆیە مەسائیلە سیاسیەکانیش لەپاڵ کاری ئابوری و بازرگانی ئەولەویەت پەیدا دەکات بۆیان، کۆبوونەوەی ئەمساڵ لەدەوری ئەم چەند خاڵە تەوەرەی بەستبوو: بازرگانی جیهانی، جەنگی سوریا، تاقیکردنەوەکانی چەکی کۆریای باکور، ئەزمەی پەنابەران، ئاڵوگۆڕی ئاو و هەوا.

ناڕەزایەتی چەپ و ئازادیخوازان بەسەرمایەداری لە هامبۆرگ:

لەچەند رۆژ پێش دەستپێکردنی کۆبوونەوەی سەرانی سەرمایەداری گروپی ٢٠ لە هامبۆرگ، چەپەکان کەپێشتر ئامادەکاریان بۆ کردبوو و هەروەها کۆبوونەوەی بەرەی ئازادیخواز لەدەوریان و لە چەند جێگا بەرەسمی شوێنیان گرتبوو و توانیبوویان چادری تێدا هەڵدەن و بەکەمپی دژی سەرمایەداری ناودەبرا، توانیان بەچالاکی جۆراوجۆر بە بەدژی وڵاتانی بەشداری گروپی ٢٠ و دنیای سەرمایەداری و نەهامەتیەکانی بۆ مرۆڤایەتی بنوێن و نەک تەنیا نەزەری خەڵکی ئەڵمانیا و حکومەتی سەرمایەداری ئەڵمانیا و مێرکل راکێشن، بەڵکو روو بەدنیا و میدیا لەجیهاندا ببێتە گەرمترین باسەکانی رۆژ، وە ئەو بەرە فراوانە کە گەورەترینی خۆی لەچەپەکانی ئەڵمانیا و ئازادیخوازانی ئەو وڵاتەدا دەبینیەوەو هەروەها چالاکوانی کۆمۆنیستی وکرێکاری و کوردەکانی سەر بە پەکەکە و پەیەدە و ئەنارشیستەکانیش بەشدار بوون تیادا، هەروەها بەهەزاران کەسی تریش لەچەپ و ئازادیخوازانەوە لە وڵاتانی تری دنیاوە پەیوەست بوون پێیانەوە. ئەگەرچی پۆلیس و دەزگاکانی تری حکومەتی ئەڵمانیا هەر لەرۆژەکانی ٤ی مانگەوە ویستیان ئەو شوێنانە بەناڕازیان چۆڵ بکات و ویستی بەزۆرو هەڕەشەو هێنانی چەک و ماشێنی جەنگی و هەلیکۆپتەرو چەکی گازی فرمێسک و ئاو رێژ و دەیان هەزار پۆلیس لەسەرتاسەری ئەڵمانیاوە بۆ چاوترسێن ئامادە بکات، بەڵام ئەمانە دادی نەدا، وە بەبەشداری سەدان هەزار کەس ئیشارەی پێدەدرێت، ئەگەرچی هەندێ لە میدیای بۆرژوازی دەیەوێت بچوکی کاتەوە بۆ ٧٥٠٠٠٠ هەزار بەڵام زۆربە لەسەر ئەوە کۆکن کە بەشداربوانی ناڕازی بەسەرمایەداری سەروی ٠٠٠ ١٠٠ هەزاری کەسی تێپەڕاندووە.

ناڕەزایەتیەکانی رۆژانی ٤ تا رۆژی ٨ مانگ کە تەواوبوونی کۆبوونەوەکانی سەرانی سەرمایەداری وڵاتانی گروپی ٢٠ بوو، تەنیا ناڕەزایەتی نەبوو بەسەرانی ئەو ٢٠ وڵاتە، بەڵکو ناڕەزایەتی بوو بە کولی نیزامی سەرمایەداری و نەهامەتیەکانی، ناڕەزایەتی بوو، یەک بەیەک وڵاتانی سەرمایەداری جیهانیی و سەرانیان کەبەهەموو کێشەو ناکۆکی و بەرژوەندیە ئابوری و سیاسیە جیاوازەکانیانەوە لەجۆرەها بەرەو گروپ و دەستەجاتی بازرگانی مافیایی کۆبوونەوەتەوە لەبەرامبەر چینی کرێکار و بزوتنەوەی رادیکال و چەپ و ئینساندۆستی و کۆمۆنیستی چینی کرێکاردا.

ئەگەر نموونەی رۆشنتر بهێنینەوە؛ لەکاتێکدا حزبی پارێزگارانی بەریتانیا و تریزا مەی سەرۆک وەزیرانی بەریتانیا ریزی ئەوروپای یەکگرتووی هاوەڵانی جێدەهێڵێت بۆ بەرەژوەندی وڵاتی خۆ، بەڵام لە گروپی ٢٠ دا دەمێنێتەوەو بەشداری دەکات. لە هاوپەیمانی لەگەڵ ئەمریکاو وڵاتانی تردا بۆ بۆ بەرێخستنی کوشتارگا لە عێراق و سوریا و یەمەن و لیبیادا بەرەی دژی خەڵکی و بۆ بەرژەوەندی خۆیان پێکەوەن. ئەوەتا بۆ هەموویان ئاشکرایە کە ئۆردوگان و دەوڵەتی تورکیا نەک بەدژی سەرجەم خەڵکی کرێکارو کەمدەرامەتی تورکیا و کوردەکان دەکوژێت و دەبڕێت، هەروەها لەبەرەی داعش و کۆنەپەرستیدایە، بەڵام لەگەڵ خۆیاندا لەگروپی ٢٠ و چەندین دەستەجاتی تری بۆرژوایدا دایدەنێین. کێشەکانی ئەمریکاو وڵاتانی ئەوروپا لەگەڵ روسیا و پۆتین کەم نین، بەڵام لە گرووی ٢٠ و کۆبونەوەکانی ئەستانەو جنێف هاوکارن و پێکەوەن بەدژی بەرژەوەندیەکانی خەڵک مانەوەی بەرژەوەندی خۆیان دەپارێزن. بۆ حزب و دەستەجاتە ئیسلامی و قەومیەکانی عێراق و کوردستانیش وایە لەگەڵ هەر ناکۆکی و کێشەیەکدا هەیانە، بەڵام لەبەرامبەر پاراستنی کورسی و دەسەڵات و دژایەتی خەڵکی کرێکارو کەمدەرامەتدا یەکدەست و ناکۆکیەکانیان دەخەنە لاوەو یەکدەگرن و خۆیان سازدەدەنەوە.

دەرسەکانی ناڕەزایەتی دژی سەرمایەداری لەهامبۆرگ:

ناڕەزایەتیە جۆراوجۆرەکانی چەند رۆژی هامبۆرگ بەدژی سەرمایەداری و سەرانی سەرمایەداری وڵاتانی گروپی ٢٠، چەندین بەش و شێوەی بەخۆوە گرتبوو، وە دەرسێکی باش دەخاتە بەردەم کۆمۆنیستەکان و چینی کرێکار. چالاکیەکان لەنمایشی سەرشەقامەکان بەشێوەی زومبی " مردووە زیندوەکان " و نمایشی ناو ئاو بە بەلەم و رێگا گرتن و شکادنی تەوقی پۆلیس و ئاهەنگ و دانسی شەوانەو رووبەڕوو بوونەوەو تا دەگاتە لافتەو شیعارەکانی " بەخێر بێن بۆ دۆزەخ، نا بۆ سەرمایەداری، نا بۆ کۆبوونەوەی گروپی ٢٠، بەڵی بۆ یەکێتی و هاوپشتی جیهانی، نا بۆ جەنگ"، بەو دەلیلە ناڕەزایەتیەکی بەرەی چەپ و ئازادیخوازو هەتا چینایەتی بوو لە شیعارەکاندا وە کۆبوونەوە بوو لەدەوری چەپ و لەسەر بانگەوازی چەپەکانی ئەڵمانیا بوو.

بۆ لاپەرە ٩

مارکس چی بەڕاستی پێکاوە؟

ئامادەکردنی:
سالار حمە سەعید

گۆڤاری (نیو ستەیتس مان) کە گۆڤارێکی سیاسی کولتوورییە ١٠٤ ساڵە لە بەریتانیا دەردەچێت، گۆڤارێکی لیبراڵە بەڵام کاتی خۆی لەلایەن سۆسیالیستە فابییەکانەوە دەردەچوو. ئەم گۆڤارە لەژمارەی مانگی حوزەیرانی ئەمساڵدا وتارێکی تەرخان کردووە بە باسکردن لەسەر مارکس و تێڕوانینەکانی. مارکس دەخاتەوە بەرباس ولێکۆڵینەوە و سەبارەت بەتیۆریە ئابووریەکانی مارکس دەدوێ. ئەمە لەکاتێکدایە کە بەریتانیا و تەواوی جیهان ڕووبەڕووی قەیرانێکی لێک نەپچڕاو و بەردەوامی ئابووری قووڵ دەبێتەوە. بۆرژوازی لەم کاتەدا دووبارە پەنادەباتەوە بەر مارکس و تێڕوانین و تیۆرە ئابووریە ڕاست ودروستەکانی. دەیەوێ دووبارە و چەند بارە بیداتەوە بەرگوێی کرێکاران کە ئەم تیۆریە ناڕاستە وبەشێوەیەکی پراکتیکی بەهەڵە دەرچووە و جارێکی تر فریوی نەخۆن. بەڵام ئەگەر ئەم تیۆرییە وابێت بەوشێوەیەی کە دەڵێ ئەی ئەم هەڵوەدابوونەی بۆچییە. گەر سەلمێنراوە هەڵەیە، کەواتە ئەم وتارە دوورودرێژە بۆچی؟ بۆچی کاتی خۆی بەفریو دەدات بەشتێک کە کۆتایی پێهاتووە. بەڵام پێچەوانەکەی ڕاستە. ئەمە هەمووی دڵهووڕە وترسی بۆرژوازی یە لەڕاستی تیۆریە ئابووریەکانی مارکس.

نووسەری ئەم ووتارە بەناوی (جۆناثان پۆرتیس) دەڵێ : 'ئەوەی مارکس ڕاست پێکاویەتی سەبارەت بە کاپیتالیزم دوو تێگەیشتن وچەمکە'. ئەو دەڵێ مارکس دووچەمک وتێگەیشتنی سەرەکی وبنەمایی هەبووە. جۆناثان دەڵێ : تێگەیشتنی یەکەمیان گرنگی پاڵنەرە ئابووریەکانن (یا هێزە ئابووریەکانن) لە شکڵدان بە کۆمەڵگەی مرۆڤایەتی. بەلای مارکسەوە ' شێوازی بەرهەمهێنان (اسلوب الانتاج) ە کە کەم وزۆر هەمووشتێک لێکدەداتەوە سەبارەت بە کۆمەڵگە لەسیاسەتەوە بۆ کولتوور و فەرهەنگ، کە چۆن کارو سەرمایە پێکەوە گرێ دراون وە لەژێرسایەی چ یاساو ڕێسایەکدا. جۆناثان دەڵێت کە بە پێی مارکس هەروەک چۆن شێوازی بەرهەمهێنان دەگۆڕێ هەرواش کۆمەڵگە وە ئەو زۆر بەدروستی گەیشتووە بەو بەرەنجامەی کە پیشەسازی بوون (سنعەتی بوون و کاپیتاڵیزم بەرەو گۆڕانکاری ڕیشەیی و قووڵ لەکۆمەڵگە مل دەنێت، کاریگەری لەسەرهەموو شتێک دادەنێ، لە سیستەمی سیاسیەوە بیگرە تا مۆراڵ و ئەخلاقیات. دووەمین چەمک وتێگەیشتنی بنەمایی کە مارکس ڕاست پێکاویەتی بە پێی ئەم وتارەی جۆناثان پۆرتیس بریتی یە لە تێگەیشتن لە سروشتی داینەمیکی (واتە زیندوو وچالاک و بەردەوام) سەرمایەدارییە.

مارکس لەوە گەیشتبوو کە سەرمایەداری ناتوانێ جێگیرو وبێ جووڵە بێت بەلەبەرچاوگرتنی قازانج لە ئابووریەکی پڕ لە پێشبڕکێ و بەرامبەرکێ دا کە فشارو زۆری بەردەوام دەبێت بۆ هەرچی زیادکردن لە سەهمی سەرمایەو چاککردنی بەرهەمهێنان، ئەمەش بەپێی مارکس ئەم بەنۆبەت مل دەنێ بەرەو پاشەکەوتکردن لە کار یاخود بەتین بوونەوەی سەرمایە و گۆڕانکاری تەکنۆلۆژی. جۆناثان دەڵێ کە مارکس دروست ئەم دووچەمک وتێگەیشتنەی پێکەوە داناوە، کاپیتاڵیزم وەک هێزێکی ڕادیکاڵ وێنادەکات وە داینەمیکی نێوخۆییەکەی وەهایە کە ئابووری بەردەوام پەرەدەستێنێ و ئەمەش بەنۆرەی خۆی دەبێتە هۆی گۆڕانکاری لەکۆمەڵگەیەکی بەرفراوانتردا.

نووسەری ئەم وتارە (جۆناثان پۆرتیس) دەڵێ پێش بینیەکەی مارکس واتە دژایەتی حەتمی نێوان کرێکاران وسەرمایەداری وە لە ئاکامدا سەرکەوتنی کرێکاران و کۆتایی هاتنی سەرمایەداری، هەڵە بووە. نووسەر خۆشی باش دەزانێت کە وانییە و وانەبووە و وتەکانی بێ بنەمان. بەڵام بێگومان دەبێت وابڵێت چونکە ئەوە ئەرکیەتی دەبێ هەڵسێ بەو ئەرکەی کە دیفاع کردنە لەو سیستەمە وەک پارێزەرێک وایە کە دیفاع لە تاوانبارێک دەکات کە باش دەزانێت تاوانبارە، بەڵام ئەرکەکەی وای پێدەڵێ کە بەرگری بکات لەو تاوانبارە لەبەرهەندێ هۆکاری زۆر ئاشکرا هەمان شت بۆ ئەم نووسەرە بەرگریکارە لەسیستەمی سەرمایەداری ڕاستە. چونکە باش دەزانێ کە ئەم سیستەمە کۆتاییەکی حەتمی هەیە کە لەناوچوونیەتی و چەندەها نموونەی زیندوو لە مێژوودا بەڵگەی ئەم قسانەیە.

جۆناثان دەڵێ: مارکس هەڵە بووە لەوەدا کە هەقدەست بەرەوخوارەوە دەچێت بە هەرچی زیاتر پێشبڕکێی بەینی سەرمایەداران و وەبەرهێنانی زیاتر وە پاشەکەوتکردن لە هێزی کاربە پیشکەوتنی مەکینە وسەنعەت. هەروەها دەڵێ خۆشبەختانە هەرچی بەرهەمهێنان بەرەو زیادچوون چووە و داواکاری و پێداویستیەکانی کرێکاران دابین کراوە وبەراوردەکراوە بەبێ ئەوەی ببێتە هۆی دارمانی سیستەمی سەرمایەداری. هەروەها خۆشحالی خۆی دەردەبڕێ بە وەی کە بەرهەمهێنان لە زیادبوون دایە وبەهەمان شێوەش هەقدەست لەبەرزبوونەوەدایە.

مارکس دەڵێ: ڕێژەی کەڵەکەبوون ناجێگیرێکی (متغیر) سەربەخۆیە نەک وابەستە، ڕێژەی هەقدەست (مووچە) ناجێگیرێکی وابەستە یە نەک سەربەخۆ. مارکس هەروەها لە بەرگی یەکەمی کاپیتاڵ دا دەڵێ: ئەگەر قەوارەی بەرهەمهێنان فراوان وبەرین ببێ لە خێراییەکی کافی دا داوا لەسەر کار بەرزدەبێتەوە و بەشێوەیەکی زیاد بڕێکی زۆر لەکاری زیندوو دەخرێتە بەرهەمهێنانەوە و قەوارەی زێدەی ڕێژەی دانیشتوان کەمدەبێتەوە و هەقدەست زیاد دەکات. نرخی کار بەردەوام دەبێ لە بەرزبوونەوە هەتا ئەوکاتەی گەشەکردنی ڕێگری نەکات لە کەڵەکەبوونی سەرمایە واتە تائەوکاتەی ڕێژەی زێدەبەها گەشە وزیاد دەکات. بەمانایەکی تر مارکس نکوڵی ناکات لەبەرزبوونەوەی هەقدەستی کرێکاران بە بەرزبوونەوەو گەشەی بەرهەمهێنانی سەرمایەداری تائەو جێگەیەی ڕێگری نەبێت لەبەردەم گەشەی بەردەوامی کەڵەکەی سەرمایە و قازانج کە باشترین نموونەش دەرکردن وبیکارکردنی کرێکارانە کاتێک ئەو هاوکێشەیە ناڕێکی تێدەکەوێ. وە مارکس هەروەها دەڵێ: کەڵەکەبوون، لاوازو خاو دەبێتەوە لە ئەنجامی بەرزبوونەوەی لەبەهای کار چونکە پاڵنەری سوود وقازانج لاوازبۆتەوە. مارکس بەرگی ١ لاپەرە ٥٨١.

لەکۆتاییدا نووسەری ئەم وتارە دەڵێ ئەی بەدیل وئەلتێرناتیڤ چیە؟ ئەو دەڵێ گومانی تیانییە کەهیچ ئەلتەرناتیڤێکی پراکتیکی بوونی نییە کە پراکتیزە بکرێت جگە لە کاپیتاڵیزم و ئەم سیستەمە تەنها سیستەمی سەرکەوتوو و مومکینی ئابوورییە. سەرمایەداری و تیۆریسینانی سەرمایەداری هیچ بەدیل وئەلتەرناتیڤێکیان لەبەردەست دا نییە سەرەڕای هەموو ئەو قەیران و کەلێن وکێشانەی کە ئەو سیستەمە دارماوە هەیەتی. کاری تیۆریسین وپارێزەرانی سەرمایەداری پینەکردن وجوانکردنی سیستەمە شڕەکەیانە. ئامانج لەم جۆرە وتارانە خاوکردنەوە و سستکردنەوەی بزوتنەوە چەپ و کرێکاریەکانە کە پشت ئەستوورن بە تێڕوانینی مارکسیستی و کۆمۆنیستی، بەڵام لەهەمان کاتدا گرنگی و ئەهەمیەتی ئەم تیۆریە ئابووریانەی مارکس دەخاتە ڕوو کە تائێستاش راستی ودروستیان لەلایەن بۆرژوازیشەوە نکۆڵی لێ ناکرێت.

11 ی تە مموز2017

دەقی نامەی دەشتی جەمال بۆ ڕێکخراوی نەتەوەیەکگرتوەکان و پەرلەمانی ئەوروپا

نامەیەکی کراوە بۆ بەڕێز:
ئەنتۆنیۆ گۆتۆرێس، سکرتێری ڕێکخراوی نەتەوە یەکگرتووەکان
بەڕیز: کلاوس ڤیلە، سکرتێری گشتی پەرلەمانی ئەورووپا
پاش سلاو..

لەپەیوەند بەئەنجامدانی ڕیفراندۆم لە ڕۆژی 25ی ئەیلول لە هەرێمی کوردستان و ناوچە کوردنشینەکانی دەرەوەی ئیداری هەرێم ئەم نامەیەتان ئاراستە دەکەین.

هەروەک ئاشکرایە کە مافی سازدانی ڕیفراندۆم و" بڕیاردانی گەلان بۆ دیاریکردنی چارەنوسی خۆیان"، یەکێکە لەبەندەکانی ڕێکخراوی نەتەوە یەکگرتووەکان وبەم پێیەش مافی هەر کۆمەڵانێک لە خەڵکە کەبەهۆی کێشەی نەتەوەییەوە، ڕووبەروی نائارامی کۆمەڵایەتی وهەڵاوارن وجیاکاری و بارگرژی قەومی بونەتەوە، لەڕێگای سازدانی ڕاپرسیەوە بەڕێگایەکی سیاسی ئەم کێشەیە چارەسەرکەن. لەم سۆنگەیەوە خەڵکی کوردستانی عێراق کە بە درێژایی مێژووی چەندین ساڵە بەهۆی کورد بونیانەوە دووچاری ستەم وهەلاواردن وشەڕو نائارامی و ئیعدام و زیندان و کوشتاری بەکۆمەڵ وسزای بەکۆمەڵ و ئەنفال و کیمیاباران وئاوارەیی بەکۆمەڵ بوونەتەوە و لەلایەن حکومەتە یەک لەدوای یەکەکانی ڕژێمی عێراقەوە، ستەمیان لێچووە، هاوکات لەنێو دەستور ویاساکانی ئەو ڕژێمانەدا بە هاوڵاتی پلە دوو بەحساب هاتوون، مەسەلەیەکی قەومیان بەسەردا داسەپێندراوەو بەم هۆیەشەوە بەردەوام لەگەڵ نائارامی و پشێوی کۆمەڵایەتی و رقەبەری نەتەوەییدا بەرەو ڕووکراونەتەوە، بەڕادەی ئەوەی کەمەسەلەی کورد بۆتە گرفت وبرینێکی بێچارە بەجەستەی کۆمەڵگای عێراقەوە .

لەدوای ساڵی 1991 و شەڕی یەکەمی کەنداو و ڕاپەرینی خەڵکی کوردستان وپاشان هێرشی دڕندانەی رژێمی سەدام بۆسەر خەڵکی کوردستان، کارەساتی ئاوارەیی بەکۆمەڵی لێکەوتەوە وسەرەنجام ڕێکخراوی نەتەوە یەکگرتووەکان پڕۆژەی پێکهێنانی ناوچەیەکی ئارامی بەڕێوەبرد و لەژێر ناوی" پاراستنی کوردەکان لە رژێمی بەعس"دا، پەیڕەوی لە بڕیاری 688 و هێڵی 36ی کرد. بەمجۆرەش ناسنامەی وڵاتی بوون لەخەڵکی کوردستان سەندرایەوەو کوردستان لەکۆمەڵگایەکی نۆرماڵەوە گۆڕدرا بە ئوردوگایەکی ئاوارەیی بەدیار کۆمەکی نێو دەوڵەتی وبڕیاری 987ی "نەوت بەرامبەر بە خۆراک"ەوە ولەئەنجامیشدا ژیانیان هەڵواسراو بەدیار یەکلاکردنەوەی کێشەکانی ئەوکاتەی نێوان ئەمریکاو غەرب وڕژێمی بەعسەوە ڕاگیرا. ئیتر کوردستان لەپەیوەندیە نێو دەوڵەتیەکاندا، نەخۆی دەوڵەتێکی بەڕەسمی ناسراوی نێو دەوڵەتی بوو، وە نە بەشێک بوو لەدەوڵەتێکی تر. لەوەها دۆخێکدا شەڕی چەند جارەو چەند ساڵەی ناوخۆی نێوان هێزە ناسیونالیستەکان بەدیاریکراوی یەکێتی و پارتی و ئیسلامیەکان درێژی کێشا، کە بە هەزاران هاوڵاتی کردە قوربانیو ئاوارەیی و دەربەدەری ونائارامی بەسەر خەڵکدا سەپێندراو کوردستان بەسەر زۆنی سەوزو زەردا دابەشکراو دەسەڵاتی میلیشیایی حزبەکان بەسەر ژیانی هاوڵاتیانەوە ڕاگیرا. بەدوای ئەمەشدا پەرلەمان وحکومەتی کارتۆنی ئەو حزبانەش دامەزرا، بەڵام بەدرێژایی ئەم مێژووەو ئاڵوگۆڕەکانی، کارنامەی چەندین ساڵەی ئەحزابی قەومی کورد ودەسەڵاتەکەیان بەردەوام پێچەوانە بووە بەئاوات و ئارەزووەکانی خەڵکی کوردستان و مافەکانیان، جگە لە خراپی باری بژێوی، نائارامی وپشێوی کۆمەڵایەتی، تیرۆری ژنان، تێکچوونی شیرازەی کۆمەڵگای مەدەنی، سەرگەردانی سیاسی وپەرەسەندنی گەندەڵی وبەتاڵانبردنی داهاتی کۆمەڵگا، ئاوارەیی وسەرکوتی ئازادیەکان، تا پێشێلکردنی

بۆ لاپەرە ٩

درێژەی دەقی نامەی دەشتی جەمال...

مافەکانی مرۆڤ ودەیان موسیبەتی تر... بەبەرچاوی ناوەندە جیهانیەکان وخودی نەتەوەیەکگرتوەکانەوە کرانە نەسیبی خەڵکی کوردستان. ئەمە لەکاتێکدایە کەهەر ئەوکاتەش دەکراو دەتوانرا گوێ لەخواستی خەڵکی کوردستان بگیرێت، بەوەی ریفراندومێک بەرپا بکرێت لەژێر چاودێری نەتەوە یەکگرتوەکان و وەک رێگا چارەیەک کە بۆ کۆتایهێنان بەستەمی نەتەوایەتی وچارەسەری کێشەی کوردو سەرگەردانیەک کە یەخەی بەخەڵکی کوردستان گرتبوو. بەڵام بەپێچەوانەوە چارەنوسی کوردستان لەسەرگەردانیدا بەدیار شەڕو کێشمەکیش و بەرژەوەندیەکانی نێوان ئەمریکاو دەوڵەتی عێراق و وڵاتانی ناوچەکەوە ڕاگیرا.

بەڕێزان؛

ئەگەرچی بەداوی ڕوخانی ڕژێمی بەعس ستەمی میللی لەسەر خەڵکی کوردزد زمان نەما، بەڵام کێشەی نەتەوەیی بەچارەسەرنەکراوەی مایەوە، بەتایبەتی کە کوردستان لەسەرو بڕیاری خەڵکی کوردستان خۆیەوە، جارێکیتر بەعێراقەوە، لکێندرایەوەو بە نێوی فیدراڵیزمی قەومیەوە ناسنامەیەکی قەومی و ئیسلامی پێدرا. ئەم ناسنامەیەش لە دەستوری عێراقیدا جێگیرکراو وەدەستور لەبری ئەوەی لە سەر بنەمای ناسنامەی مافی هاوڵاتی بوونی یەکسان بۆ هەمووان دابمەزرێت، کەچی بەپێی گروپە ئسنیکیو ئاینی وقەومیەکانی وەک "کوردو عەرەب وسونە شیعە" دەستەبەندکرا وئیتر پێکەوە ژیانی ئەو هاوڵاتیانەی نەک هەردژوارکرد، بگرە زەمینەی بۆ سەرهەڵدانی شەڕێکی نەبڕاوەی قەومیو تایفی ومەزهەبی خۆشکرد. لەم نێوەشدا کێشمەکێشی نێوان حکومەتی عێراقی فیدراڵ و حکومەتی هەرێمی کوردستان لەچوارچێوە ی ئەو فیدرالیزمە قەومیە دەستیپێکرد؛ کێشەی مادەی 140، کێشەی پێشمەرگەو بوجە ونەوت غاز، کێشەی دابەشکردنی پۆستو پلەوپایە... بوونە بابەتگەلێک بۆ سەرهەڵدانی بارگرژی سیاسی و پشێوی لەپەیوەندیەکانی نێوان هەرێم و بەغدادا. ئەم بارگرژی وپشێویە لەسەردەمی نوری مالیکیدا چەندین جار ئەگەری شەڕو پێکدادانی چەکداری لەنێوان سوپای عێراق وهێزی پیشمەرگەدا هاتەکایەوە.

لەگەڵ هاتنی داعش و سەرهەڵدانی جەنگ و پێشهاتەکانی دوترادا عێراق پێی نایە قۆناغێکی تازەوەو چەندین مەسەلەو گرفتی تر زیادبوو بۆ گرفت و کێشە کۆنەکان، کەبەهۆیانەوە، مانەوەی عێراقێکی یەکپارچەی خستە ژێر پرسیارەوە، لەم پەیوەندەشدا هەرێمی کوردستان تاهاتووە بەکردەوە سەربەخۆ بۆتەوەو حاڵەتی مانەوەو ئەنتیگراسیۆنی لەگەڵ دەوڵەتی عێراقدا لەدەستداوە، بەبێ ئەوەی ناسنامەی دەوڵەتی بوونی مەعلوم بکرێت.

ئێستا لە دوای تەواوکردنی شەڕی داعش وکۆنترۆڵ کردنەوەی ناوچە کوردنشینەکان، لەلایەن پێشمەرگەوە کەبە "ناوچە جێناکۆکەکان" ناسێندراوە، هاوکات لەدۆخێکدا کەسەرگەردانی سیاسی درێژەی هەیە و ناسنامەی وڵاتی بوون بۆ کوردستانی عێراق بەنادیاری ماوەتەوە، هەرچی زیاتر مەسەلەی بڕیاردان لەسەر ئایندەی ئەم ناوچەیەی بەرجەستەتر کردۆتەوە. بەتایبەتی کەفەشەلی دەوڵەتی عێراق وقەوارەی فیدراڵیزم بۆ کێشەی کورد، بەبن بەست گەیشتووە.

لەپەیوەند بەدۆخێکی ئاواوە مەسعود بارزانی سەرۆکی هەرێمی کوردستان، بۆیەکەمجار بەهەر نیەتو مەرامێکی سیاسیەوە بێت، هاتۆتە پای بەرپاکردنی ریفراندۆم تا ئەم دۆخەی کوردستانی عێراق بەلایەکدا بخرێ. بەم پێیەش ئەم ڕیفراندۆمە کۆمەڵگای نێو دەوڵەتی رێکخراوی نەتەوە یەکگرتوەکان دەخاتە بەردەم بەرپرسیارێتی گەوەرەوە. بەتایبەتی بۆ ئەوەی ئەمجارەش وەک ساڵی ٢٠٠٥ ریفراندۆم ودەنگی خەڵکی کوردستان بەلاڕێدا نەبرێت، بۆئەوەی کایە بەچارەنوسی ملیۆنەها ئینسانەوە نەکرێ وئەم ڕیفراندۆمە نەکرێتە کارتێکی فشار بۆ بەدەستهێنانی ئیمتیازاتی سیاسی وئابوری لە حکومەتی مەرکەزیو ڕازیکردنی دەوڵەتانی ناوچەکە، نەتەوە یەکگرتوەکان و ناوەندەکانی بڕیاری نێو دەوڵەتی ئەرکیانە ڕیفراندۆم وەک مافێکی خەڵکی کوردستان بۆچارەسەری کێشەی کورد و وەڵامێک بەودۆخە کەخەڵکی کوردستانی عێراقی تیا ڕاگیراوە، بەڕەسمی بناسێ و وەک هەر ریفراندۆمێکی تر کە لەوڵاتاندا بەرپاکراوە مەمەڵەی لەگەڵدا بکات. لەم سونگەیەوە ئێمە لەحزبی کۆمۆنیستی کرێکاریی کوردستانەوە داوای نیشاندانی بەرپرسیارێتی ڕاستەخۆ لە ئێوە؛ ڕێکخراوی نەتەوە یەگرتوەکان و یەکیتی ئەوروپا دەکەین بۆ چاودێری و سەرپەرشتیکردنی ریفراندۆمێک کە تیادا خەڵکی کوردستان ئازادانە دەنگ بدەن بەوەی کە دەیانەوێ جیاببنەوە یان بگەڕێنەوە نێو دەوڵەتی عێراق بۆ ئەم مەبەستەش داواکارین :

1.ڕێکخراوی نەتەوە یەگرتووەکان بەڕەسمی ئامادەیی خۆی ڕاگەیەنێت بۆ چاودێری وسەرپەرشتی تەواوی پرۆسەی ئەم ریفراندۆمە. لەم بارەشەوە لیژنەیەک لە چاودێرانو کەسانی پسپۆڕو شارەزا پێک بهێنێت بۆ سەرپەرشتیکردنی پرۆسەی دەنگەکان و ڕاگەیاندنی ئەنجامەکەی.

2.ڕێکخراوی نەتەوە یەگرتووەکان بەرپرسیارێتی خۆی بۆ پاراستنی خەڵکی کوردستان، بەرامبەر بەهەر هەڕەشەو دەستدرێژیەکی دەوڵەتانی ناوچەکەو حکومەتی عێراق ڕاگەیەنێت. ریکخراوی نەتەوە یەگرتووەکان وکۆمەڵگای نێو دەوڵەتی ئەنجامی ڕیفراندۆم ودەنگدانی خەڵکی کوردستان بەبڕیاری سەرەکی وەربگرێ و هەموو حزب و لایەنەکان بە حکومەتی عێراقیشەوە پابەند بکات بەکارکردن پێی.

لەم بارەوە ئێوە لەبەردەم جێبەجێکردنی ئەرکێکی گرنگدان لە وەڵام بە هەلومەرجی ئێستای سەرگەردانی کوردستان وداواکارین ڕەزامەندی نیشان بدەن لەسەر ئەم داواکاریانە.

دەشتی جەمال

بەرپرسی ڕێکخراوی دەرەوەی حزبی کۆمۆنیستی کرێکاریی کوردستان

١٣/٧/٢٠١٧

مافی جیابوونەوە لەعێراق و پێکهێنانی دەوڵەتێکی سەربەخۆ لەرێگەی پرۆسەیەکی هەڵبژاردنی ئازادو گشتیەوە مافی بێ ئەم لاو ئەولای خەڵکی کوردستانە!

ریفراندۆم دەبێ بەچوونە دەرەوەی هەموو هێزە سەربازی و چەکداریەکان و زامنکردنی دەورەیەک لە هەڵسورانی ئازادانەی هەموو حزبە سیاسیەکانی کوردستان، بۆ ئاشناکردنی جەماوەری خەڵک بەبەرنامەو سیاسەت و بۆچوونی خۆیان لە ریفراندۆمەکەدا، ئەنجام بدرێت!

درێژەی... موسڵ و عێراق دوای داعش....

داهاتدا، لە بەرچاو بگرێت. گومان لەوەدا نییە بەم زوانە دۆسیەی یاسای نەوت و گاز، ناوچە کێشەلەسەرەکان، پیکداپژانی حەشدی شەعبی و پیشمەرگە، بودجە، سەرژمێری، موچەی هێزی پێشمەرگە، مادەی ١٤٠، سنور... تاد، دەبنەوە ململانێی نیوان هەولێر و بەغدا. لە ئیستادا کە پرسی ریفراندۆمیش لە ئارادایە ئەم فایلانە بەگەرمیەکی زیاترەو دەبنە سەنتیزی ململانێی دەورەی داهاتوو...

پوختەیەک لەچەند دێردا

بەکورتی دوخی داهاتووی عێراق، لەدرێژەی هەمان هەلومەرجی پێشودا، دەچیتە پێشەوە، بەڵام ئەمجارە بەدوای داعشدا، چنینەوەی دەستکەوت لەجەنگی دژی داعشی موسڵدا، لەناو موسلدا بەناو ململانێی و جەنگ و بەیەکداداندا، دەچیتە پێشەوە. لەسەر ئاستی.... عێراقدا، هەرکام لەلایەنە سیاسیەکان و بزوتنەوە سیاسی کۆمەڵایەتیە بۆرژوازییەکان بەتایبەتیش هەرسێ بزوتنەوەی" ناسیونال-ئیسلامی سیاسی شیعی، ناسیونالیزی سونی، ناسیونالیزمی کورد" دەیانەوێ لە پێناسەکردنەوەی جێ و شوێنی خۆیاندا، بەشی سیاسی و قەڵەمرەوی دەسەڵاتداریێتی و داهات و بەشداری سیاسی بۆخۆیان لەچوارچیوەی عێراقدا بۆ خۆیان زامن بکەن. ئەمەش بە بێ ململانێی و کێبەرکێیەکی بەردەوام کە فیدرالیزمی قەومی بناغەکەی دارشتووە، بەرێوەناچێت. لەو نیوەدا خەڵکی سفیل و بێتاوان هەم بەکاردەهینرێن و دەکرێنە زەخیرەی بەرامبەرکی کانیان، هەم شوینی ژیان و گوزەرانیان دەبێتە مەیدانی کیشە جەنگی قەومی و تایفی... هەم دەستیوەردانی ناوچەیی درێژەی دەبێت. یەک خستنەوەی عێراق و پیکهێنانەوەی دەوڵەتی عێراق، کارێکە ناتوانێ بەسەمەر بگات... چارەنووسی عێراق بەرەو لیک هەڵوەشان و بوون بە سێ بەش دەچیت... قڵشتی گەورەو ململانێی خوێناوی نیوان ناسیونال ئیسلامی شیعی لەگەڵ ناسیونالیزمی عەرەبی سونە، بەشوینێک گەیشتووە، کە یەک خستنەوەیان لەیەک قەوارەی دەوڵەتیدا ئەگەر مەحاڵیش نەبێت، بەڵام ئەستەمە... ناسیونالیزمی کوردیش زۆر لەوە پێشترەوە کاری بە بەغدا، تەنها بۆ بودجەو داهات و هەندێک پۆستەو بەکردەوە کوردستان لە عێراق جیابۆتەوەو لکاندنەوەی بە عێراقەوە، لەدنیای واقعیدا خەونێکی وەدی نەهاتووە.

پاشماوەی... نارەزایەتی دژی سەرمایەداری وڵاتانی G 20

ئەم خۆپیشاندان و نارەزایەتیە بەپێچەوانەی نارەزایەتیەکانی دەورەی دوای دەنگهێنانی ترامپ کە زیاتر پۆپۆلیستی بوون و هەتا ناو و جێگاو رێگای چەپەکانی تیدا چووە سەرەوەو بەجۆرێک دەورەیەک بوو هەتا دەتوانیین بڵێین لەچەپی ناو لەیبەر بەرابەری جێرمی کۆربنی زیاتر هێنایە سەرەوە. بەڵام دەرسەکانی یۆنان لەهاتنە مەیدانی نارەزایەتیەکانیی چینی کرێکار کە چەپی وەک سریزای بردە سەرەوەو تاسیری ناوچەیی دانا و پۆدیمۆسی لەئیسپانیا و جیرمی کۆربنی لەبەریتانیا هێنایە سەرەوە، بەڵام بەداخەوە خۆی نەیتوانی وەڵامدەرەوەی هەلومەرجی یۆنان بێ لەزەمینەسازی بۆ دەسەڵاتی چینی کرێکار کەزۆر لەبار بوو، یۆنان بە روسیای ١٩١٧ دەچوو، بەڵام ئەمیان لە حزبی بەلشەفی و رابەرەکەی لینین بەهەرەمەندبوو، بەلام یۆنان نا.

نارەزایەتیە چەپیەکەی هامبۆرگ و دەنگدانەوەی جیگاورێگای چەپ بەدژی سەرمایەداری و بێبەهەرەمەند بوون لەحزبی کۆمۆنیستی و کرێکاری رێکخراوو مەیداندار، جارێکی تر چەپ دەبێتە زەخیرەیەک وەک بزوتنەوە پۆپۆلیستیەکان و دەچێتە گیرفانی هێزە سوشیال دیموکرات و چەپێک تەنیا شیعارە ریفۆرمیستیەکان بەرزدەکاتەوە و دەبێتە ئۆپۆزسیۆن لەبەرامبەر باڵی راستی بۆرژوازی بۆ چوونە دەسەڵات. چەپێک کە ئێستا لەدنیادا مەوجودە هێندەی حاشیەیی و مەیداندای کەمپینی نارەزایەتیە هێندە چەپی دەسەڵات نییە، بۆ... ژیرەوژورکردنی سەرمایەداری و دامەزراندی سۆشیالیزم نییە، بۆیە بەدوای نارەزایەتیەکان دەچێتەماڵەوەو لەباشترین حالدا باڵی سۆشیال دیموکراتی ناو دەسەڵات و هێزی پۆپۆلیست تیادا مەیداندار دەبێت. بەبێ بوونی حزبی کۆمۆنیستی چینی کرێکار بۆ دەسەڵاتی سیاسی، چەپ لە کێشەکانی کۆمەڵگەدا ئەنجامەکەی لەبەرژەوەندی دەسەڵاتی بۆرژوازیدا تەواو دەبێت.

١٣/٧/٢٠١٧

دوا لاپەڕ ژمارە (8) 15/7/2017

بۆپێشەوە
FORWARD بلاوكراوەیەكی سیاسی سۆشیالیستیە
Forward

ڕاوێژكاری سەرنووسەر: ڕێبوار ئەحمە

نوسەرانی ئەم ژمارەیە:
هەتاو عەبدوڵاهی، عەبدوڵا مەحمود، كەریم كەریم، ڕیبوار ئەحمەد، سەردار عەبدوڵا، نوری بەشیر، سالار حەمە سەعید

سەرنووسەر: عەبدوڵا مەحمود

بۆناردنی بابەتو پەیوەندی:
bopeshawa@gmail.com
بۆ پەیوەندی بەسەر نووسەرەوە:
abdulla.mahmud@gmail.com

بۆ خویندنەوەی بابەت و وتارەكانی بۆ پێشەوە سەردانی سایتی بۆ پێشەوە بكەن:

ئێوە چیبوون؟

"بۆ پێنج ئەستێرە سوورەكەی خەباتی چینایەتی لە كوردستان، كە بە دەستی چەتەكانی مافیا-ڕەفتاری ناسیونالیزمی كورد كوژێنرانەوە."

شیعری : عەبدوڵا سلێمان (مەشخەڵ)

ئێوە چیبوون؟
ئێوە دەچوون لەنێو كوونە ڕەشەكانی ژیانەوە
ئەڵماسی ئاوات و
هەتاوی باوەڕتان دەردەهێنا و
دەتان دایە منداڵە پێخاوسەكانی نێو گەڕەكە قیرنەكراوەكانی شار
دەچوون بزەتان دەبرد بۆ منداڵە عەللاگەفرۆشەكانی ناو بازاڕەكان
یانیش لەسەر فلكەكانی شار دەوەستان و
فرمێسكی كلێنسفرۆش و بنێشت فرۆشەكانتان دەسڕییەوە
ئێوە بوون دەچوون بەناو وشەكانی كتێبەكاندا دەگەڕان و
مۆمی شیعر و
دڵی پڕ لە جۆش و
عەشقی ئینسان و
بارانی ئومێدتان تێدا دەدۆزییەوە و
دەتان برد لەسەر گۆڕی گیانبەختكردووانتان دادەنا
ئێوە ئێواران دەبوون بە تریفەی ڕەنگاوڕەنگ و
لەدەوری قامەتی خێڵی بەشمەینەتان دەسووڕانەوە
حیكایەتی شەوەتوونەكانی ستەم و
حەسرەتی سەردابەكانی تەنیاییتان بۆ زەحمەتكێشان دەگێرایەوە
ئێوە لەودیو سنوورەكانی ترس و
لەودیو تەلبەندەكانی هەڕەشە و
لەودیو هێڵە سوورەكانی خێڵی نەهامەتهێنەری دەست سوور بە خوێنی ئازادی
لەوپەڕی مەیدانی بزمارێژكراوی دژایەتی و بەگژاهاتن
ئا لەودیو ئاسۆی هەموو بینینە ڕەشپۆشەكانی چاوەوە
دەبوون بە خۆر
هەموو ڕۆژێ بەسەر كەلی ژیانی كارگەرانەوە هەڵدەهاتن
دەبوون بە بارانی وزە و دەبارینە سەر جەستەی كەنەفتی ئەم ژیانە قوورسە
ئێوە دەبوون بە هیوا و ڕۆدەچوونە ناخی دڵە بیمارەكان
دەبوون بە عەشق و
ئێوارانیش دەبوون بە خۆشەویستییەك
بزەتان دەنایە سەر لێوی كچە غەمبارەكان
لەگەڵ سپێدەی ڕۆژی نوێش ئێوە دەبوون بەگڕ بۆ هەڵقرچاندنی ستەم
دەبوون بە دەنگی بانگەواز بۆ یەكسانی و سۆشیالیزم
دەبوون بە خوێن بۆ دەماری دڵی سبەینێیەكی نوێ
ئێوە ئێستا نەمردوون و هەموو ڕۆژێ یەكێ دوانتان لای سەهۆڵەكە وەستاون
یاخود لە شەقامی باتە بەدەم پیاسە لەگەڵ ئاراس باسی ماركس بۆ كرێكارانی نەسیج و ئەلبان دەكەن
یان لە سمێڵ دەبن بە مێوانی ئارام
یانیش لە هەڵەبجە و هەورامان و پشدەر و گەرمیان
خەریكن لینین دەبەن بۆ یەك بە یەكی ماڵانی بازوو پۆڵاینی ئەو دەڤەرانە
ئێستا ئێوە لە شەوانی ساماڵی هاوینی شاردا
پێنج ئەستێرەی ئاسمانی خەباتن
پێنج هەڵمەت بەری شكانی ستەمگەرن
پێنج دەریای تینوێتی بیابانی ئەوین و عەشق شكێنن
پێنج شاخی پڕ لە دەنگ و پڕ لە هاواری ئازادین
پێنج ڕەنگی پەلكەڕەنگینەی تێكۆشانن
پێنج برینی قەتماغ نەبەستووی جەستەی خەباتن
پێنج شیعری تەواونەكراوی قەسیدەی سەربەستین
ئێوەن زیندوو لەگەڵماندان
لە كۆڕماندان
لە نێو خەون و نێو دڵماندان
ئێوە ڕێنیشاندەری ڕێگان بۆیە هەردەم لە یادماندان.
تەمموزی ٢٠١٦

تێبینی :

ئاراس : ئەرسەلام مەولود، خەباتگێڕی كۆمۆنیست و پێشمەرگەی ڕێكخراوی ڕەوتی كۆمۆنیست بوو كە لە خۆپیشاندانەكەی تەمموزی ساڵی ١٩٩١ لەشەقامی باتە لە شاری هەولێر لەلایەن ئاسایشی پاریزگای هەولێر درایە بەر دەستڕێژی گوللە و گیانی لەپێناو ئامانجی بەرزی ئینسانیی بەختكرد.

ئارام : نەزیر عومەر، كادری ڕێكخراوی ڕەوتی كۆمۆنیست و یەكێتیی بێكاران لە كوردستان كە لە ساڵی ١٩٩٣ لەلایەن چەند چەكدارێكەوە دەڕفێرێ و پاشان تیرۆر دەكرێ

كرێكاران، زەحمەتكێشان، لایەنگرانی وشەو دەنگی ئازاد!

بۆ ئەوەی بۆ پێشەوە، بتوانیت نەخشی چینایەتی و ئەركی پێناسەكراوی خۆی سەركەوتوانە بباتە پێشەوە، لە هەواڵی نارەزایەتیەكانتان، لە خۆپیشاندان و مانگرتن و خواستەكانتان، لە كێشەو گیروگرفتەكان و ڕێگریەكانی بەردەم خەبات و یەكگرتوویتان، بەردەوام ئاگاداری بكەن... ئەو هەواڵانەی حزب و بزوتنەوە و میدیای بۆرژوازی و سیبەریان، دەیانەوێ بەلاڕی، یان پەردەپۆشی بكەن، ئێوە بە ئێمەی بگەیەنن... ئەو راستیانەی ئەوان پەردەپۆشی دەكەن، لە ڕێگای بۆپێشەووەوە، پەردەی لەسەر هەڵبماڵن... هەواڵی نائەمنی شوێنی كار و قوربانیانی، هەواڵی سەركوت و دزی و تاڵانی دەسەڵات و كۆمپانیاكانیان، هەوڵی توندتیژی دژ بەژنان و قوربانیەكانیان، هەواڵی پێشێلكاری ئازادیە سیاسیەكان، ئازادی ڕۆژنامەگەری و ئازادی مافە فەردی و مەدەنیەكان... بە ئێمە بگەیەنن... بۆپێشەوە، دەنگی سازشهڵنەگرو سەكۆی راستبێژی و مەیدانێكی گرنگی ئێوەیە، لە پێناو دنیایەكی باشتردا. لەهەر جێگاو گۆشەیەكی ئەم دنیایەن لەپەیوەندی بەردوامدابن لەگەڵیدا...ئەدرەس ئیمێڵ و پێگەی بۆ پێشەوەیە..
bopeshawa@gmail.com / ماڵپەری بۆپێشەوە / www.bopehsawa.net

دوا ستوون

ژووری عەمەلیات

بەگوێرەی چەندین سەرچاوەی میدیایی و لێدوانی چەند ئەندام پەرلەمان و نووسەران... پارتی ژورێكی عەمەلیاتی بە سەرۆكایەتی بارزانی پێكهێناوە. ئەم ژووری عەمەلیاتە كارەكەی ئەوەیە كە ناوی نووسەران و ڕۆشبیران و ئەو كەسایەتیە سیاسیانەی كە ناكۆكن بە سیاسەتی پارتی و بەدیاریكراوی لەگەڵ ریفراندۆمەكەی پارتی نین، یان روانین و دیدی تریان لەسەر ریفراندۆم هەیە، بزرێنن و سوكایەتیان پێ بكەن و لە كەسایەتیان بدەن. دیارە لیستێك لە وینەی ئەو نووسەر و كەسایەتیانەش بڵاوكراوەتەوە. تا ئێستا پارتی هیچ لێدوانێكی فەرمی سەبارەت بەو ژووری عەمالیاتە رانەگەیاندووە، بەڵام نووسەران و جلەو ئازاد و موچەخۆر، مۆڵەتپێدراو كرِدراو، لەگەڵ زۆریك لە كادرو بەرپرسانی پارتی بێ لەبەرچاوگرتنی هیچ پرانسیبێكی سیاسی و رۆژنامەوانی، هەوسارپچڕاوانە هیرش دەكەنە سەر ئەو كەسانەی رەخنە لە ریفراندۆم دەگرن و یان لەگەڵ ئەم شیوازەی پارتیدا نین بۆ ریفراندۆم... بە ئاشكرا دەڵێن هەر كەس لەگەڵ ریفراندۆم نەبێت خائینە، "جاشە"!!، بەعسیە، نۆكەری بیگانەن و وڵاتانی ناوچەكەن، دژی سەربەخۆین... تاد، ئەم فەرهەنگە كە بەراستی فەرهەنگی رەسەنی بزوتنەوەی كۆنەپەرستانەی ناسیونالیزمی كوردە، سەرچاوەكەی لەبەعسیزم لیخنترو سەركوتكەرانەترە. ئاخر ئەگەر ریفراندۆم خۆی كردەیەكی دیموكراتی باوی دنیا بێت، هیچ لەوە ئاسایی تر نییە كەسانێك دژی ریفراندۆم بن، یان لە ریفراندۆمدا دەنگی "نا" بدەن. هەروەكو چۆن دەنگدان مافی هەركەسێكە، ئاواش دەنگ نەدان مافی هەركەسێكە. هەروەكو چۆن دەنگی بەڵی مافی ئازادانەی هەر تاكێكە، ئاواش دەنگی "نا" مافی هەر تاكێكە، بەڵام ئەو خێڵە لە نووسەرو سیاسیانە، نەك ئەو مافانە لە هاوڵاتیان دەسەنەوە، بەڵكو تۆمەتی جۆرارجۆریان ئاراستە دەكەن و بە خائین و خۆفرۆش ناوزەدیان دەكەن. ئەو مامەڵەیە كە میراتی چەپەڵی حزبی قائید و سەرۆكمان زێرەیە، بۆتە میراتی پارتی و كادرو بەشێكی زۆر لە نووسەرانیان.

پارتی دەیەوێت ریفراندۆم بكات، بەڵام مۆڵەتێكی ٦ مانگی نادات بە حزبە سیاسیەكان، تا ئازادانە بەر لە كاتی هەڵبژاردن، دیدو بەرنامەو بوچوونی سیاسی خۆیان بەیان بكەن. پارتی ریفراندۆم دەكات، بەڵام بەرپرسان و سەران و كادرانیان نایشارنەوە، كە ریفراندۆمیان راستەوخۆ بۆ سەربەخۆیی نییە و كاتێكی دیاریكراو بۆ سەربەخۆیی نەك ناخەنە روو، بەڵكە بەهێشتنەوەی فۆرمی ریفراندۆم بۆ سەربەخۆیی وەكو فۆرمۆلبەندیەكی گشتی و نادیار، پرسی سەربەخۆیی بە ئایندەیەكی نادیار دەسپێرن. وە پرۆسەیەكی سات و سەودا لەگەڵ بەغداو بە شیوەی تایبەتی و لەگەڵ وڵاتانی ناوچەكەش بەگشتی دەخەنە روو. بۆ ئەم سات و سەودا و گفتوگۆیەش ئاكامی ریفراندۆم وەكو كارتێك بەدەستەوە دەگرن. واتە پرسی ریفراندۆم وەكو پرسێك كە دوای ئەنجامدانی دەگات بە پرۆسەی كاركردنی عەمەلی و یاسایی و حقوقی بۆ جیابوونەوە و سەربەخۆیی، دەسپێرن بە ئاكامی كفتۆگۆكانیان. بەمەش نەك ڕێز لە ئیرادەو دەنگی خەڵكی كوردستان ناگرن، كە لە بنەرەتدا خەلكی كوردستان لە ریفراندۆمدا بۆیە بەشداری دەكات و دەنگی بەڵی هەڵدەبژێری تا بە سەربەخۆیی بگەن و لە دەوڵەتی دڵخوازی خۆیان بەهرەمەند بن، بەڵام پارتی ئاكامی ئەم دەنگدانە، دەكاتە پردە بازی دەستراگەیشتن بە تەماحەكانی لەگەڵ بەغدا.

بە جیا لەوانە پارتی تەنانەت بۆ بریاردان لەسەر.... ریفراندۆمیش، جگە لە پرسە گورگانەیەك، ئامادە نەبووە نییە، حزبەكانی تری كوردستان بكاتە، خاوەنی بەشدار لە بریاردا و سەرانیان نایشارنەوە كە ئەگەر بە تەنهاش بن ریفراندۆم ئەنجام دەدەن.

هەموو ئەم دۆسیانە، كە جیگای لێرامان و رەخنەو بیروبۆچوونی جیاوازە، پارتی لە جیاتی هەڵبژاردنی ڕێگایەكی تەندروست بۆ وەلامدانەوەی پرسیار و ئەو رەخنانەی ئاراستەی دەكرێت، دەچیت ژووری عەمەلیات بۆ دادگایی و شكاندنی رەخنەگران و نەیارانی دادەنێت.